

ČESKOBATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

ROZHOVOR O VÍŘE

cena 45 Kč

ročník 102

6/2026

Evangelický měsíčník

- 8 Rozhovor s farářem Benjaminem Rollem – M. Sabo
- 12 Ježíšovy rozhovory – O. Kolář
- 17 Rozhovor s ředitelem Dominikánské 8 Benediktem Mohelníkem – A. Koukol
- 30 Shrnutí dění na 4. zasedání 36. synodu – A. Rozbořilová

LETNÍ TÁBORY PRO DĚTI

Aktuální bělečské i sborové tábory
pohodlně na jednom místě:

deti.e-cirkev.cz

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *Z. Turek*
- 8** Rozhovor s farářem Benjaminem Rollem – *M. Sabo*
- 12** Ježíšovy rozhovory – *O. Kolář*
- 14** Místo, kde se smí pochybovat – *M. Chváta*
- 17** Rozhovor s ředitelem platformy „Dominikánská 8“ Benediktem Mohelníkem – *A. Koukol*
- 21** Otázka na tělo – *E. Karásková*

MOJE CÍRKEV

- 27** Rozhovor s výpomocným kazatelem Pavlem Bargárem – *A. Rozbořilová*
- 30** Shrnutí dění na 4. zasedání 36. synodu – *A. Rozbořilová*
- 34** Duha je symbolem Boží vzájemnosti – *K. Jirková*
- 36** Krok za pokrokem – *R. Konvalinková*
- 37** Férová snídaně v Mikulůvce – *A. Zapletal*

DIAKONIE

- 38** Z postele vidět dění v parku – *A. Šůra*

SLOVO

- 41** Rozhovor se synodním kurátorem Jiřím Schneiderem – *A. Rozbořilová*
- 43** Žalmy jinak – *L. Moravetz*
- 45** Muž, který dal českému národu příběh – *J. Tengler*
- 46** Nový ročník nedělky – *O. Macek*
- 49** Poslední slovo – *V. Soběslavská*

ÚVODNÍK

U jednoho stolu

Ve dnech, kdy jsme dokončovali toto číslo časopisu, se v západočeském Chebu konalo letošní zasedání synodu. Kdo někdy synod zažil, ví, že nejde jen o formální jednání a schvalování usnesení. Je to taky místo, kde se církev učí být společenstvím. Z dění kolem, ať už je to politika, aktuální společenské otázky nebo kultura diskuzí ve virtuálním prostoru, je zřejmé, že schopnost skutečného dialogu slábne. Ty, kteří mají jiný názor, už neposloucháme. Hlavní je s patřičnou razancí projevit ten svůj. O to víc si v těchto dnech uvědomuju, jak je vzácné, že se zástupci všech regionů naší církve dokážou rok co rok sejít na jednom místě a mluvit spolu. Neznamená to, že se to vždy obejde bez napětí. Ale považuju za nesmírně cenné, že jsme spolu, navzdory různosti zkušeností a pohledů, i nadále schopni a ochotni mluvit, naslouchat si, ba i spolu kultivovaně nesouhlasit.

A nebylo by to dobře, kdybychom spolu souhlasili ve všem. Církev má být rozmanitá a různost unést. A být tu pro všechny. Některé z předešlých synodů byly i dost třaskavé. To také patří k věci – přistupovat k tématům s poctivostí, vážností, a někdy i s emocemi. Je důležité, že v naší církvi (nejen na synodu) má každý prostor projevit se, reagovat, sdílet svůj pohled. A v závěru dne si synodálníové podají ruce anebo se spolu odlehčeně baví v kuloárech. Zůstáváme bratry a sestrami.

Myslím, že právě tohle je jeden z velkých, i když trochu nenápadných darů naší církve. Že spolu stále dovedeme hledat společnou řeč, i když to třeba není příjemné a stojí to námahu. Že stavíme na tom, co nás pojí. Není to samozřejmé a není to ani jednou provždy dané. Je to něco, o co je třeba vědomě pečovat a rozvíjet to.

Z letošního synodu si přivážím silnější pocit než z předchozích let, že jsme jedno společenství. Ve stále víc rozděleném světě je to dar, který bychom neměli brát jako samozřejmost.

Adéla Rozbořilová

Pietní akt v Letech u Písku připomněl oběti holokaustu Romů a Sintů

V neděli 10. 5. 2026 se v areálu památníku v Letech u Písku konal tradiční pietní akt k připomínce obětí romského holokaustu. Na pietním místě nedaleko nouzového pohřebiště obětí nacistického koncentračního tábora se sešly na čtyři desítky potomků přeživších, přítomni byli také diplomatičtí hosté či předseda Senátu ČR Miloš Vystrčil. Pietní akt pořádal Výbor pro odškodnění romského holokaustu v ČR.

S duchovní promluvou vystoupil synodní senior Evangelické církve Pavel Pokorný. Připomněl, že i více než 80 let po válce zůstává rasismus, xenofobie a vylučování lidí ze společnosti aktuálním tématem. „Dělení na významné a nevýznamné napomáhá nespravedlnosti, nelidskosti, krutosti. A bylo také principem, na němž fungovaly koncentrační tábory, ten v Letech nevyjímaje. Romové a Sintové tu byli zařazeni do kategorie nepatrných. A je smutnou skutečností, že dodnes je někdo do takové kategorie zařazuje,“ uvedl.

Památník holokaustu Romů a Sintů v Letech na Písecku vznikl předloni na jaře na místě koncentračního tábora pro Romy z druhé světové války, kde pak přes 40 let stál velkokapacitní vepřín. Stát ho v r. 2018 vykoupil, později byla budova zbourána a na jejím místě vyrostlo důstojné pietní místo včetně stálé expozice. Dnes je součástí Muzea romské kultury se sídlem v Brně.

Táborem v Letech od srpna 1942 do května 1943 prošlo přes 1300 Romů – mužů, žen i dětí. Kvůli otřesným hygienickým podmínkám, nemocem i špatnému zacházení 327 z nich zemřelo, přes 500 skončilo v Osvětimi. Z koncentračních táborů se po válce vrátilo méně než 600 romských vězňů, necelá desetina původní populace v českých zemích. Celkový počet romských obětí holokaustu se odhaduje na 300 000 až 500 000.

ctk.cz/ARo, foto: ARo

Nový pořad Pod kalichem: jiný pohled do ČCE

Nabídka českých církevních podcastů se od letošního roku rozrostla o jednu novinku. Českobratrská církev evangelická spouští nový pravidelný pořad Pod kalichem.

Za moderátorský mikrofon usedla Simona Kopecká, aby si k rozhovorům postupně zvala hosty z nejrůznějších oborů a regionů, a to nejen z Evangelické církve. Těšit se tedy můžeme na zajímavé životní příběhy lidí, inspirativní setkání, komentáře k aktuálnímu dění nebo pohledy do církevního zákulisí.

První pozvání přijal synodní senior Pavel Pokorný, který hovořil o svých dojmech a zážitcích

z nedávné cesty na Ukrajinu, kde se navzdory probíhající válce schází nepočtená evangelická společenství našich krajanů.

Pořad Pod kalichem najdete k poslechu na obvyklých podcastových platformách i na webu e-cirkev.cz/pk. Srdečně zveme k poslechu.

Hof

Ekologická konference nabídla přednášku i inspiraci pro sbory

Na Den Země 22. dubna 2026 proběhl další ročník konference „Střežit a obdělávat?“ zaměřené na udržitelnost a ochranu životního prostředí v církevním kontextu. Setkání navázalo na pilotní ročník konaný v listopadu loňského roku, jen účastníci se tentokrát spojili on-line.

Zájemci o životní prostředí si vyslechli hlavní přednášku ekologa, někdejšího ředitele Ekologické sekce České křesťanské akademie, člena předsednictva Společnosti pro trvale udržitelný život a člena International Ecumenical Fellowship Jiřího Nečase na téma „Bůh miluje svět“. Druhá část nabídla krátké vstupy odborníků z různých oblastí ochrany životního prostředí a také pozvání k dalším debatám přímo ve farních sborech a seniorátech církve.

Konference by se do harmonogramu církevních akcí měla zapsat jako jeho trvalá součást. Jedná se o jeden ze způsobů, jak nahradit práci dřívějšího poradního odboru pro otázky životního prostředí. Cílem je zvát k rozhovoru lidi se zájmem o životní prostředí, vzájemně se inspirovat a poskytnout konkrétní impulzy nejen pro sborovou praxi.

Záznam z dubnového on-line setkání nabízíme ke zhlédnutí na e-cirkev.cz/eko-2026.

Hof

Poslanecká sněmovna pokračuje v duchovní službě. Nově i s Federací židovských obcí

Nová dohoda o duchovní službě v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR byla podepsána 12. května 2026. Spolupráce s kaplany ve sněmovně trvá od roku 2023 a podpisem dohody se nyní prodlužuje o další čtyři roky. Nově se do ní zapojí také Federace židovských obcí.

Duchovní služba je nabídkou pomoci všem poslancům a zaměstnancům Kanceláře Poslanecké sněmovny i jejich rodinným příslušníkům. Sněmovní kaplan působí ekumenicky a nemisijně, nemá získávat nové členy pro svou víru. Má být k dispozici, duchovně doprovázet, nabízet pomoc při řešení osobních krizí a těžkostí, které vznikají v pracovním, osobním či rodinném životě poslanců a zaměstnanců. K tomu patří i organizace pravidelných modlitebních setkání ve „sněmovní kapli“, kterých se účastní zájemci napříč politickým spektrem a z různých církví.

V novém období bude v roli kaplana za Ekumenickou radu církví v ČR pokračovat Daniel Kvasnička a za Českou biskupskou konferenci službu po Milanu Hanušovi převezme Vojtěch Mátl. Federace židovských obcí svého kaplana nominuje později.

ERC/psp.cz/Hof, foto: Lucie Horníková (Člověk a víra)

TÉMA: ROZHovor O VÍŘE

učili nás
že modlitba je rozhovor
člověka s tebou
bože

proč ti někdy nerozumím?
proč mám pocit že mlčíš?
máme společnou řeč?

a ještě něco

dá se mluvit s tebou
bože
když se mi nedaří mluvit s lidmi?

nebo je to naopak
a modlitba je přípravou
k rozhovoru s člověkem?

prosím pomoz nám

slyšet
soustředit se
mluvit

s lidmi
i s tebou
bože

*modlitba **Lenky Ridzoňové**,*

kresba: Olda Holinka

Ježíš diskutující?!

Když procházel chrámem, přišli k němu velekněží, zákoníci a starší a řekli mu: „Jakou mocí to činíš? A kdo ti dal moc, abys to činil?“ (Mk 11,27–33)

S tím Ježíšem je prostě těžká řeč! Je strašně zatvrzelý, paličatý. Boží zákon sice zná dobře, ale vykládá si ho po svém. Na jednu stranu je něčím zajímavý, ale zároveň se chová arogantně a je až nesnesitelný. Někdy se ho člověk na něco zeptá a on jako by odpovídal na něco úplně jiného. Nebo odpoví otázkou, na kterou je těžké odpovědět. Jindy zase místo toho, aby něco řekl, tak mlčí. Někteří už nevědí, jak se ho ptát, aby z něj vypadlo něco jednoznačného. Dokonce jsou i tací, kteří se ho na něco zeptat bojí. Jako by si žil ve svém světě, který má úplně jinak nastavené hodnoty, než jak jsme zvyklí. On nám snad vůbec nerozumí!

Nebo?! Nebo, a to je snad ještě horší, nám až moc rozumí. Protože když se ho na něco člověk konečně zeptá, on odpoví tak, že nás konfrontuje, a ve výsledku to vypadá, že my jsme nějak špatní, že žijeme a o smyslu života smýšlíme blbě. Jako by nám namlouval, že i při čtení písma jsme úplně mimo. Přivádí nás do rozpaků, zmatků, zlosti i nenávisti.

Prostě ten Ježíš vůbec neotvírá diskuzi, on nechce s nikým polemizovat, není ochoten hledat alespoň nějaké společné kompromisy. On jenom útočí, provokuje a vytváří prostor sporům. Přitom ti nejobyčejnější, nejhlupejší, ti z nejspodnějších kruhů prosťáčků, nečistí, dokonce i zločinci mu zobou z ruky a v jeho slovech vidí naději.

Ano. A o tom to je. Ježíš s námi lidmi opravdu moc nediskutuje. Ať to jsou podivné odpovědi na naše otázky, ať to jsou slova jeho kázání, vždycky je to jen o tom, že předkládá pouze to, jak věci jsou. Je nám to často nepříjemné. Přesto nás něčím zvláštním přesahujícím fasci-

nuje a my jsme nuceni ptát se znovu, i když se ptát bojíme, anebo jsme vybízeni se k odpovědím vracet. Ježíš pouze ukazuje Pravdu! Pravdu Boží, pravdu i o nás. Všimněme si, že vždycky když Ježíšovo slovo třeba jen zaslechneme, něco to s námi uvnitř dělá.

Ježíš neotvírá diskuze formou: pojďme spolu polemizovat o našich názorech a postojích. On vždycky otvírá diskuzi, a někdy velice bouřlivou, až uvnitř v nás samotných. To, co se pak v nás odehrává, může být i velická bouře plná rozličných emocí. Co tuto bouři vyvolává, je totiž nejčastěji střet Boží Pravdy s naším egem. Je to vlastně boj dvou pravd. Boží velké Pravdy s pravdou malou, tou naší. Čím větší ego, tím větší boj, tím větší bolest. Tento vnitřní boj a bolest ovšem neustanou, dokud ego nepochopí, že tento podivný souboj nemůže nikdy vyhrát. Boj a bolest neustanou, dokud lidské ego neuzná prohru před mocí Boží pravdy a této moci se nepoddá. Až poté přijde vysvobození a úleva.

Tou vnitřní bouří, vnitřní diskuzí, nás drží v neustálém pohybu, v neustálém hledání Pravdy a prapodstaty smyslu bytí. Ten, kdo hledat přestal, stojí na místě a nikam se neposouvá. Ustrnul, jako by už umřel a propadl hnilobě. Ježíš nás nutí stále otvírat dveře novým podnětům, novým informacím, novým poznáním. Protože, jak říká apoštol Pavel, „nyní poznávám částečné, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne.“ Ježíšovo slovo i jeho často nečekané šokující odpovědi na naše otázky zkrátka mají snahu bořit naše struktury zajetých systémů. Boří systémy zajetého zautomatizovaného náboženství, systémy kolektivních neměnných ►

tradic a zvyklostí, ale hlavně boří ty naše osobní zajeté systémy.

Svým způsobem nás Ježíš neustále provokuje, protože jeho cílem je, abychom něco pochopili. Abychom pochopili jeho Slovo ne jako

literu, ale abychom vnímali především jeho obsah. A pak, aby se ten obsah vryl do našeho nitra a nechali jsme se tím obsahem měnit. Někdy od úplného základu.

Zdeněk Turek, výpomocný kazatel

ROZHOVOR S FARÁŘEM BENJAMINEM ROLLEM

Učme se kultivovanému nesouhlasu

O kultuře vnitrocírkevní diskuze, odpovědnosti slova a umění vidět člověka za jeho názorem

Benjamin Roll pochází z Prahy. V roce 2017 se stal jedním ze zakladatelů spolku Milion chviliek pro demokracii, jemuž v letech 2020–2021 také předsedal. Veřejně vystupoval například během velkých občanských demonstrací na Letenské pláni. Vedle toho vystudoval Evangelickou teologickou fakultu a od r. 2023 působí jako farář ve sboru v Litoměřicích. Jaký je rozdíl mezi vystupováním před tisíci lidmi na demonstracích a službou v menším společenství? A jak se jeho zkušenost z občanského aktivismu promítá do života církve a vedení dialogu?

Bene, rád bych začal tvou zkušeností. Jaký je rozdíl mezi rolí, kdy jsi mluvil veřejně k lidem na náměstích, a tvouji současnou pozicí, kdy promlouváš k lidem z kazatelny? Vnímáš v tom nějaký zásadní rozdíl?

Největší rozdíl je asi v blízkosti těch lidí. Když jsem mluvil na Letné, byla ta masa moc velká. Paradoxně jsem na bohoslužbách víc nervózní. Je to víc „na tělo“. Mám pocit, že tam jsem víc sám za sebe. Zatímco před masou lidí reprezentuješ nějakou skupinu, spolek nebo hnutí

a jsi mluvčí, v církvi jsi sice mluvčím biblického svědectví, ale nejde to bez osobního vkladu. Vnímám to víc zblízka i díky tomu, že je zde menší společenství. Vidiš výraz každé tváře a s každým si po skončení můžeš prohodit pár slov. Druhý rozdíl je v okamžité zpětné vazbě, která je tady v podstatě jen pozitivní. V aktivismu byl sice dopad veliký, ale nesla se s ním i masa nenávisti, lži, pomluv a útočných zpráv. To je něco, co mi opravdu nechybí.

Chodili na demonstrace „hejtři“, museli jste řešit nějaké vyhocené situace?

Vždycky se našli nějakí provokatéři, ale bylo to naprosto okrajové. Vážil jsem si toho, že se lidé na našich akcích nenechali strhnout ke konfliktu. Zajímavé bylo, že v roce 2019 byl na akcích přítomen průřez celým politickým spektrem – od pravice po levice. Schytávali jsme to tedy i od vlastních podporovatelů. Jakmile jsme dali prostor tématům jako klima nebo později LGBT+ komunita, přicházely negativní zprávy od „srdcařů“, kteří nechápali, proč má naše aktivita přesah k těmto tématům. To mě mrzelo – že se nám to nepodařilo srozumitelně vyložit. Ale byl to doklad pestrosti, a v tom je to podobné církevní diskuzi. V církvi jsme na jedné lodi, a pak najednou přijde negativní ohlas na něco, co mně přijde samo-

zřejmé, ale druhý v tom vnímá nepřekonatelný rozpor.

Naše církve se snaží vytvářet bezpečný prostor pro diskuzi, ale občas mám pocit, že jsme názorově až příliš jednotní. Máš zkušenost, že to ve sboru vě, nebo jsou to jen konkrétní témata „kulturních válek“, která nás rozdělují?

Necítím, že by se u nás bojovaly kulturní války. Jsme malé společenství, ale na to, jak je malé, je velmi pestré – v podobě zbožnosti, teologických východiscích i v politických názorech. Zatím se nám daří to překlenovat tím podstatným, čímž je evangelium.

Otázkou je, jak unést tu různost pod kazatelnou. Na celocírkevní úrovni občas dochází k třenicím. Jak bys popsal naši „kulturu nesouhlasu“? Umíme

o věcech kultivovaně debatovat, nebo se spíš stáhneme a témata neotevíráme? V posledních letech vidím vývoj. Mainstream se sice některých témat obává, ale když už se do nich „řízne“, neseme to myslím dobře. Máme demokratickou strukturu a na oficiálních fórech, jako jsou konventy a synody, probíhá diskuze velmi kultivovaně. Druhá věc je, co se děje mimo oficiální rovinu. Tam jsme byli svědky různých reakcí, například na schválení možnosti žehnání stejnopohlavním párům. To bylo nejtraskavější. Paleta reakcí sahala od nadšení přes kultivovaný nesouhlas až po ošklivé výpady a vyhrožování odchodem z církve. Ale i to je projev toho, že jsme živá církev, nikoliv uzavřená sekta lidí se stejným názorem. Co se týče formy diskuze, je stále čemu se učit, ale jsem rád, že ta pestrost existuje.

Máme jako církev nějakou výhodu, která nám může pomoci debatu kultivovat?

Stále věřím, že naše zbožnost je založená na milujícím a odpouštějícím Bohu. To provází naše vztahy. Jde nám o ono „bratrství“, které máme i v názvu. Má to i negativní aspekt –

někdy bychom měli umět věci říct ostřeji, ale zdráháme se, abychom neporušili smír. Dalším aspektem je úcta ke vzdělání a demokratická tradice, která v naší církvi přetrvává už od Masaryka. A kořeny to má ještě hlubší.

na sjezdu mládeže

Mám naději, že se k oponentovi snažíme přistupovat s respektem a naslouchat mu, místo abychom ho „zadupali“. Snad vnímáme, že jeho postoj pramení z nějakého hlubokého přesvědčení.

To je strašně důležité. Snažím se nepředpokládat u druhého zlý úmysl. Často sklouzáváme k pocitu, že nám ten druhý chce ublížit, ale já se snažím hledat, jakou společnou potřebu tím vyjadřuje. Mám čerstvý zážitek. Kolem roku 2018 jsem byl v grémiu u Martina ve zdi, kde se konaly bohoslužby v rámci Prague Pride. Jeden presbyter mi tehdy psal velmi vulgární e-mail. Byl jsem z toho smutný. Teď po letech jsem se stal farářem v seniorátu, kam patří i jeho sbor. Potkali jsme se na konventu a on mě vesele pozdravil. Byl jsem paf. On mě prostě v rámci církve vidí jako bratra, i když v online komunikaci byl tehdy „za hranou“. Teď mi v prosinci dokonce napsal vřelý vánoční e-mail, kde ocenil mé úvahy v publikaci *Na každý den*. Pro mě je to takový vánoční zázrak – důkaz, že dokážeme vidět hlouběji než jen skrze ty kulturní války. Pokud se nezasekneme v první reakci ohrožení, je tam naděje na vztah. ►

ekumenická bohoslužba v Litoměřicích

To naznačuje, že bratrství neznamená uniformitu. Je tu ale ještě jeden aspekt – online prostor. Ten nás často rozděluje víc než realita.

Přesně tak. Virtuální realita není realita. Lidé v komentářích a e-mailech ztrácejí zábrany a slušnost. Osobní setkání je možné deeskalovat, pokud je tam zájem o dialog. Na síti píšeš někam, kde nikoho nevidíš a sám nejsi vidět. Jsi zamotaný ve své emoci.

Vnímáš v církvi nějaká tabuizovaná témata?

Mám pocit, že jsme na prahu otevření velmi palčivé otázky zneužívání v církvi. Sice probíhají workshopy pro faráře a mládež, ale pořád ještě nedošlo k úplně transparentnímu přiznání, že se to naší církve týká. Stále se setkávám s názorem: „U nás evangelíků se to neděje, to je problém katolíků.“ Ale to není pravda. Případů je bohužel víc než jen pár. Jediná cesta je transparentnost. Zatím se bojíme do toho říznout, abychom někoho neurazili nebo „nevyštípali“, ale to už není udržitelné. Musí

nám jít víc o dobro obětí než o ochranu agresorů.

A co role faráře a kázání? Patří na kazatelnu politický názor?

Je to tenký led. Do kázání nepatří politická agitace pro konkrétní stranu. Úkolem církve však je nastavovat zrcadlo mocným a upozorňovat na neduhy ve společnosti, podobně jako to dělali proroci.

Být tím prorockým hlasem.

Ano, upozorňovat na zneužívání moci a utlačování. Otázkou je forma. Někdy stačí biblický příběh a lidé si to domyslí, jindy je potřeba říct věci naplno, ale citlivě. Nesmíme sklouznout k nenávisti vůči osobám, ale pojmenovávat nepřijatelné jednání. Mám takovou utopickou vizi: církev má být prostor, kam může přijít i „nácek“ a cítit se přijat jako člověk, ale zároveň tam zakusit, že jeho ideologie je špatně. Musí být jasné, co je zlo, ale ten člověk nesmí být předem vystrčený. V praxi je to samozřejmě strašně těžké, protože politické a etické názory jsou niterné,

spojené s identitou. Když na ně někomu šlápneš, bere to jako útok na sebe.

V rámci sboru se jako farář ocitáš také v roli mediátora. Jaký mechanismus, jak situaci uklidnit, se ti osvědčil?

Nemám s tím sice přímo farářskou praxi, ale obecně v konfliktech hledám to, co obě strany myslí dobře. Často lidé říkají totéž, jen jinými slovy. Snažím se nacházet styčné plochy. Někdy je potřeba říct, že oba postoje jsou legitimní, i když jdou proti sobě. V evangelické církvi se snažíme vědět, že pravdu nevlastníme. My jí nedisponujeme, máme jen zaslíbení. Máme svědectví Bible, ale i to je zkeslené lidmi a dějinami. Tento pokorný aspekt nás drží při zemi. Můžeme obhajovat svůj výklad, ale konečný soud je na Hospodinu. V křesťanských dějinách se bohužel často sklouzlo k formulování dogmat – kdo se do nich nevešel, byl exkomunikován. V tomhle jsou napřed židé, jejichž studium je založeno na diskuzi dvou rabinů, kteří se hádají nad písmem. I Talmud je vlastně záznam disputací. To je pro mě inspirativní. Naše církve se k tomu vrací už tím, že přijímáme čtyři vyznání, která jdou v mnoha aspektech proti sobě. To samo o sobě je vyznáním, že se na něčem neshodneme, ale to podstatné je jinde.

Takže místo tvrdé obhajoby pozic jde o společné hledání. Dějiny dogmatu jsou vlastně dějinami hádání se o pravdu, kterou nevlastníme. Měl by tam být zřetel na lásku – vidět dřív konkrétního člověka než definici.

Přesně tak. Pro Ježíše je interpretačním klíčem k Písmu láska ke konkrétnímu člověku v jeho situaci. Líbí se mi učení Jednoty bratrské o věcech podstatných, služebných a případných. Podstatná není ani církev, ani Bible, ale víra, naděje a láska a to vše v Kristu. Bible a církve jsou věci služebné. Mají vést k víře, naději a lásce. Pokud to nedělají, mohou být podle Lukáše Pražského dokonce škodlivé. To je pro mě strašně osvobozující.

Ještě k té osobní rovině. Jak rozlišuješ své role? Něco si myslíš jako člověk, něco říkáš na kazatelně, něco

v pastorači a něco doma. Jak v tom zůstat autentický a nehrát s lidmi hry?

Je to zápas. Jsem ve službě krátce na to, abych měl recept. Moje výhoda i nevýhoda je, že lidé vědí, jak stojím politicky. Nemusím si na nic hrát, ale lidé mají očekávání, která už nemusí být pravdivá. V pastorači i ve vztahu k přátelům teď řeším spíš jinou věc: do jaké míry je moje odpovědnost říkat lidem, co si myslím o jejich životních rozhodnutích, a do jaké míry mám jen nablízku naslouchat? Často vidím, že někdo dělá rozhodnutí, kterým si ublíží. Jak v tom mám jako farář být? To je otázka, kterou zatím nemám zodpovězenou.

na církevní konferenci v Senátu

Cítíš se lépe teď v roli faráře, nebo tehdy v „Milionu chvilék“?

Ted' se cítím mnohem lépe. Jsem víc na svém místě, cítím v tom své poslání. Tehdy jsem byl v křeči, v záři reflektorů jsem trpěl „imposter syndromem“ (syndromem podvodníka). Ve farářině ten pocit nemám. Prožívám v ní smysuplnost v dlouhodobém horizontu. V politice se věci rychle mění, dav je přelétavý. Ve víře vnímám sice menší dosah, ale o to větší dopad. Což je samozřejmě i obrovská odpovědnost.

připravil Martin Sabo, foto: František Plizák, ARO,

Člověk a víra

Ježíšovy rozhovory

Kultura dialogu v rozhádaném světě

Způsob, jakým Ježíš vedl rozhovory se svými protivníky, bývá pro současného čtenáře překvapivý. Místo klidné výměny názorů často nacházíme ostré střety, ironii, protiotázky, veřejné zahánění protivníka nebo tvrdé výroky o pokrytectví. Současný ideál dialogu, jemuž jsme ovšem sami většinou velice vzdáleni, naproti tomu zdůrazňuje naslouchání, empatii, hledání společné řeči a respekt k odlišnosti.

Ježíš v prostředí židovské dispute

Ježíšovo veřejné působení se odehrávalo v rámci židovské náboženské kultury, kde byla veřejná debata o výkladu Písma běžnou součástí života. Byla cestou hledání pravdy, ale také ověřováním autority učitele.

Typickým znakem rabínské dispute byla protiotázka. Když se například Ježíše ptají, zda je dovoleno platit daň císaři (Mk 12,13–17), neodpovídá přímo. Nejprve žádá, aby mu ukázali minci, a poté se ptá: „Či je tento obraz a nápis?“ Teprve následně pronese známý výrok: „Co je císařovo, odevzdejte císaři, a co je Boží, Bohu.“ Ježíš tím odmítá přijmout rámec otázky, která byla formulována jako politická past. Pokud by odpověděl jednoduše „ano“ nebo „ne“, mohl být buď obviněn z kolaborace s Římem, nebo z politické vzpoury. Protiotázkou však odhalí hlubší problém: jeho protivníci sami používají císařovu minci, a jsou tedy do systému zapojeni.

Ježíšovy spory se pohybují uvnitř společného rámce – Písma. Když saduceové zpochybňují víru ve vzkříšení otázkou o ženě, která měla sedm mužů (Mk 12,18–27), Ježíš nejprve ukáže omezenost jejich představ o budoucím životě a poté argumentuje textem z knihy Exodus: „Já

jsem Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“ Z jediného slovního obratu vyvozuje, že Bůh „není Bohem mrtvých, ale živých“. Takový způsob argumentace byl v židovské exegezi běžný: význam mohl být odvozen i z velmi jemného detailu textu.

Podobně rabínský charakter má i Ježíšovo užívání principu „od menšího k většímu“. Když hájí uzdravování v sobotu, ptá se: „Kdyby někdo z vás měl jedinou ovečku, a ona by mu v sobotu spadla do jámy, neuchopil by ji a nevytáhl?“ A dodává: „Oč je člověk cennější než ovce!“ (Mt 12,11–12) Jestliže je dovoleno zachránit zvíře, tím spíše je dovoleno pomoci člověku.

Ježíš tedy navazuje na židovskou tradici, ale odlišuje se od ní tím, že často mluví s vlastní autoritou. Zatímco rabíni obvykle citovali předchozí učitele, Ježíš pronáší výroky typu: „Slyšeli jste, že bylo řečeno... Já však vám pravím...“ (Mt 5). Právě tento nárok na vlastní autoritu byl pro mnohé provokující.

Proč jsou Ježíšovy debaty tak ostré?

Dnešní čtenář může mít pocit, že Ježíš jedná příliš konfrontačně. Vzpomeňme třeba na tvrdá slova vůči farizeům ve 23. kapitole Matoušova evangelia – „běda vám, pokrytci“. Zde je potřeba se chvíli zastavit. Především: Ježíšovo vymezování vůči farizeům nebylo odmítnutím judaismu ani útokem na Mojžíšův zákon jako takový, ale spíše vnitrožidovským sporem o smysl a způsob žité zbožnosti. Farizeové byli Ježíši v mnohém blízcí, a právě proto byly jejich konflikty tak intenzivní.

Ježíš nekritizuje samotnou náboženskou horlivost, nýbrž nebezpečí, že se víra promění v prostředek prestiže, sebeospravedlnění nebo kontroly nad druhými. Jeho ostrá slova proti

pokrytectví a zneužití náboženské autority navazují na prorockou tradici Starého zákona. Máme je proto číst jako výzvu k sebekritice každé náboženské komunity, včetně křesťanství, protože „farizeismus“ v duchovním smyslu představuje stálé pokušení zaměnit živý vztah k Bohu za pouhý formalismus, morální nadřazenost nebo náboženskou identitu.

Jak již bylo naznačeno, mnoho otázek směřujících na Ježíše bylo položeno s nedobрым úmyslem. Evangelisté opakovaně zdůrazňují, že protivníci chtěli Ježíše nachytat, zkoušet nebo obžalovat. Nejde tedy o klidný seminář hledající dohodu, ale o veřejný spor o oprávněnost Ježíšova poslání. Když například přivádějí ženu přistiženou při cizoložství (Jan 8,2–11), protivníci chtějí vytvořit situaci, v níž bude Ježíš diskreditován: buď poruší Mojžíšův zákon, nebo ztratí pověst milosrdného učitele. Ježíš však obrací situaci proti žalobcům slovy: „Kdo z vás je bez hříchu, první hoď kamenem.“ Tím se role obrací. Ti, kdo chtěli soudit, jsou sami postaveni pod soud svého svědomí.

Bylo by zkreslené redukovat Ježíšův styl na neustálou konfrontaci. S Nikodémem vede Ježíš trpělivý noční dialog o znovuzrození (Jan 3), se samaršskou ženou u studny postupně buduje důvěru navzdory etnickým a náboženským bariérám (Jan 4), se zákoníkem se shodnou na tom, která přikázání jsou ta největší (Mk 12). Učedníkům opakovaně vysvětluje podobenství, i když je nechápou. S hříšníky a společensky vyloučenými jedná s překvapivou otevřeností. Ježíšův styl se tedy mění podle situace a podle postoje partnera. Stejně tak se proměňují způsoby komunikace i u apoštola Pavla: v synagogách argumentuje pomocí Písma, ale v Athénách navazuje na řeckou filozofii a cituje místní autory (Sk 17).

Inspirace pro dnešní diskuzi

Ježíšovy disputace nemáme číst jako jednoduchý návod na řešení našich přítomných rozporů – už jen proto, že Ježíšova autorita není automaticky přenositelná na jednotlivého křes-

tana, ani na církevní úřad. Dějiny církve ukazují, jak snadno se křesťané stylizují do role prorockých karatelů a hlasatelů jediné neomylné pravdy, zatímco ve skutečnosti často jen legitimizují vlastní agresivitu nebo ideologickou uzavřenost.

Ježíš debatoval převážně uvnitř židovského světa, který sdílel společné Písmo, symboly, rituály i morální vzorce. Současná pluralitní společnost je jiná. Rozhovor mezi věřícím a nevěřícím často neprobíhá uvnitř jednoho hodnotového a svetonázorového systému. Proto se čistě polemický styl může mít účinkem a působit jako snaha o dominanci místo skutečného svědectví.

Gustave Doré: Ježíš diskutuje s farizeji (19. stol.)

Pro dnešní křesťany proto může být inspirací nikoli samotná tvrdost evangelijních polemik, ale spíše Ježíšova schopnost rozlišovat situace: kdy je třeba trpělivě vysvětlovat, kdy klást otázky, kdy hledat společnou řeč – a kdy je naopak nutné odmítnout manipulaci a pojmenovat pravdu otevřeně. V dnešní době tento princip máme uplatňovat například při boji proti dezinformacím, které sice existovaly už ve ►

starém Římě (a máme o nich doklad i v evangeliích v souvislosti s Ježíšovým vzkříšením!), ale nedokázaly se tak snadno a rychle šířit. Jaký postoj by Ježíš zvolil tváří v tvář záměrně šířeným lžím a polopravdám, které mají rozleptat společnost a vyvolat dojem, že nelze najít žádnou pravdu? A opět musíme rozlišovat: mezi tím, kdo dezinformace vyrábí a vypouští, a tím, kdo jim podléhá.

V případě vnitrocírkevních diskuzí bychom měli především vycházet z jakési hierarchie pravd a umět odlišit záležitosti, ve kterých je zapotřebí dojít ke shodě, protože patří k podstatě křesťanství, od věcí okrajových, kde můžeme ponechat svobodu vlastního názoru.

Ondřej Kolář, foto: wikipedia.org

SPIRITUALITA NÍZKOPRAHOVĚ

Místo, kde se smí pochybovat

Křesťanská platforma nabízí srozumitelný a laskavý dialog o víře

Je to jen pár let, co se Luděk procházel v bazilice v Poznani a nechal na sebe působit klid, který mu toto velkolepé místo dodávalo. Tento klid se ale náhle proměnil v silné pohnutí. Najednou byl Luděk na kolenou a cítil, jak ho zaplavuje cosi, co nikdy nezažil, přesto mu to bylo povědomé.

Cítil se tak nádherně, až mu vytryskly slzy. „Toto mi celý život chybělo,“ uvědomoval si. Uplynuly týdny od tohoto prožitku a Luděk o něm zatoužil s někým mluvit. Ale s kým? V jeho blízkosti by mu nikdo nerozuměl.

Lenka se vydala na poslední večer kurzů Alfa. Těšila se, protože jí bylo mezi věřícími lidmi velmi příjemně. Prožívala během těch večerů krásné chvíle. Probíraná témata se dotýkala hloubky jejího srdce. Cítila touhu přidat se mezi křesťany. Jenže se styděla. „Věřím, že se Bůh v Ježíši stal Božím synem. Proč by to ale mělo vylučovat víru v reinkarnaci?“ Pro Lenku to byla velická a důležitá otázka. I když všichni přítomní byli ten večer milí, bála se to před nimi otevřít.

František brouzдал na internetu a dožrala ho zmínka o HledamBoha.cz na Facebooku. Rozhodl se jednat, protože tohle nemůže nechat jen

tak. „Dejte pokoj pámbíčkáři! Copak to máte za Boha, když se ani nepostará o to, co vytvořil?“ Bylo mu jasné, že si vyslechne zbožné kecý. Přesně to potřeboval. Potkat se s blbcem, aby se s ním střetl a mohl si ulevit.

„Můžete mi Františku povědět více? Rád bych tomu porozuměl. Marek“ „Copak nežijete v tomhle světě? Kdyby ten stařec existoval, tak se nic z toho neděje. Jak to obhájíte?“ „Nebudu to obhajovat. Zajímá mne, jak to vnímáte Vy?“ „Jděte do pr**e s tím. Takový kecý jsem čekal.“ „Do pr**e se mi nechce. To pardon. Jaké kecý jste čekal?“ „No dobrý, to jsem trochu přehnal. Já vám povím, co mě teda na Vás štve...“

Otázky i pochybnosti vítány

Tisíce lidí ročně se podobnými cestami dostane do projektu HledamBoha.cz, aby mohli v anonymitě otevřít duchovní problém, na který již nechtějí být sami. Luděk žil ve městě, kde žádného křesťana neznal. Tak ho napadlo hledat na internetu. Lenka se po poslední Alfě rozhodla, že bude hledat dál. Ale musí to být pro ni bezpečné. Ideálně anonymní. Oba požádali o propojení s průvodcem z HledamBoha.cz a druhý den si už mohli psát s konkrétním křesťanem, křesťankou. Lenka i Luděk dostali prostor, aby

v bezpečí anonymity otevřeli, co prožívají. Vše mohlo zaznít bez jakékoliv opravy a souzení. A poté, když pověděli to, co potřebovali odložit, slyšeli otázky, které je zvaly do větší hloubky. Luděk i Lenka hledali Boha, po kterém toužili, a průvodci v tom byli s nimi. Nehledali místo nich, dopřáli jim najít poklad zakopaný v zemi. Luděk přijal vloni křest v Církvi bratrské a Lenka před delším časem v Církvi bez hranic.

A co František? Ušetřil jsem vás jeho pestře volených vulgarismů. Situace se v našem rozhovoru změnila, když jsem tyto vulgarismy v jednu chvíli zrcadlil. Psaní začalo Františka bavit a taky jsme se z emocí dostali do hlavy, kdy jsme si mohli povídat o tom, co je za těmi emocemi. František zažil tragické události, ve kterých volal po Bohu, ale Boha nikde neviděl. Tragédie zůstala tragédií, smrt se nezměnila v život a zlý vyhrál nad dobrákem. Proto mne posílal do pr**e, protože jsem součástí zklamání, které prožíval.

„Co kdyby, Františku, Bůh přeci jen existoval? Co by měl udělat?“ „Ať mi přijde říct, že

jsem vůl, když v něho nevěřím. To mu můžete, Marku, vyřídít.“ „Co kdybyste mu to pověděl Vy?“ „NN, vy jste s ním v kontaktu, ne? Já ho asi nezajímám, jinak by se už dávno ukázal.“

Náš rozhovor trval pár týdnů, během kterých jsme šli vždy o trochu více do hloubky. Sice jsem zůstal pánbičkářem, ale už se mnou byla docela sranda. A mohli jsme si jen tak uvažovat, jaké by to bylo, kdyby přeci jen ten „všemocnej dědek“ někde byl.

„Dobře Františku, a kdyby teda Bůh za Vámi přišel, podle čeho poznáte, že je to on?“ „Tak ať běhám po městě jako další pánbičkář a jsem nadšený z toho vašeho Ježíše.“

Dodnes František asi běhat nezačal. Nebo mi o tom ještě nestihl napsat. Náš rozhovor jsme přerušili ve chvíli, kdy František ztratil chuť pokračovat dál. Možná si ani nevšiml, že ten starý dědek ho už tak neštve. Ale to ještě neznamená, že z něj začne blbnout. „Já už měl 60, já se měnit nebudu, Marku.“ Po čase jsem se Františkovi připomněl: „Modlím se za Vás, jak jsme se ►

domluvili.“ „To je od Vás hezké, Marku. Tak to dělejte dál, když Vás to baví.“

HledamBoha.cz

- nezávislá křesťanská nezisková organizace, která v online prostředí vytváří dostupný a bezpečný prostor pro rozhovor o víře a souvisejících duchovních i životních otázkách
 - chce být ekumenickým mostem jak k víře, tak do církví, a to pro všechny, kdo o jedno či druhé projeví zájem
 - dává lidem možnost doprovázení v prvních krocích víry, propojuje s konkrétními společenstvími
 - ČCE uzavřela s organizací HledamBoha.cz partnerskou dohodu o spolupráci v roce 2024, letos podepsala memorandum o partnerství s tímto projektem také Ekumenická rada církví v ČR
 - více informací na webu hledamboha.cz
-

Od digitální platformy k osobnímu setkání

Jmenuji se Marek Chvátal a rozvíjím misijní službu HledamBoha.cz. Funguje v Česku již od roku 2013 a je součástí mezinárodních networků DeoLink a Jesus.net. Otevíráme bezpečný prostor, kde mohou lidé přemýšlet a pochybovat o víře a zkoumat svůj duchovní život. Stavíme digitální most do církví, na který lidé vstupují se svými příběhy, aby se potkali s našimi dobrovolníky, tedy průvodci. Aktuálně jich máme 65 ze 13 denominací včetně ČCE. Darují svůj čas a naslouchají lidem. Někteří hledající se rozhodnou, že přejdou celý most a stanou se součástí církve. Každý rok se takto můžeme ra-

dovat z několika desítek „konverzí“. Těch lidí však bude více, protože ne každý nás potřebuje k tomu, abychom mu doporučili konkrétní sbor.

Ročně se na nás obrátí tisíce lidí. Asi polovina se nakonec nepustí do tak živých dialogů, o kterých jsem psal výše. Stovky z nich však ano a my se stáváme svědky toho, jak Duch svatý umí dělat zázraky v lidských srdcích. Mám tím na mysli změny v postojích. František si nás přišel podat, abychom se jako hloupí pánbíčkáři už konečně odhodlali neotravovat svou existencí, přesto jsme si vybudovali hezký vztah. Nebo to jsou lidé, kteří žijí v opovržení pro své závislosti, prostituci a jiné trápení. Ale někde je člověk, který je akceptuje, nesoudí. A jsou rádi, že to jde řešit přes email, protože vidět se osobně nejde. Nebo jsou to lidé se špatnou zkušeností s křesťany. Nebo...

Jedinečnost HledamBoha.cz spočívá v tom, že za digitálním obsahem čekají lidé, kteří vám jsou připraveni věnovat čas. Komunikují laskavě a srozumitelně. Netlačí na vás a respektují vaši svobodu si o Bohu myslet cokoliv. Současně se nestydí za svou víru a jsou připraveni o ní mluvit, když pro to vznikne prostor.

Nejde tedy primárně o budování internetového obsahu, abychom dostávali lidi k obrazovkám. Nejde ani o invazivní přesvědčování o víře a obhajování křesťanů. Naším cílem je propojování lidí skrze osobní vztahy a rozhovory. A skrze tyto vztahy chceme ukazovat na možnost vztahu s Ježíšem, který nás, jak jsme o tom přesvědčeni, za nimi do toho digitálního světa poslal.

Chcete vědět o projektu více? Chcete se zapojit? Tak se potkejme! Těším se.

Marek Chvátal, *HledamBoha.cz, mezititulky redakční, foto: archiv HledamBoha.cz*

Nevím, jestli máme být aktivističtí. Ale rozhodně máme být aktivní

O diskuzní platformě, která sblížuje křesťanský a sekulární svět

Benedikt Mohelník je řeholníkem, bývalým provinciálem české provincie dominikánského řádu, římskokatolickým knězem a teologem. Vede křesťanskou diskuzní platformu Dominikánská 8 při klášteře sv. Jiljí v Praze na Starém Městě, která se snaží být otevřeným prostorem pro setkávání lidí nad důležitými otázkami teologie, spirituality, společnosti, kultury a dějin. Vyučuje systematickou teologii na KTF UK, je členem redakční rady revue Salve.

Jak byste představil Dominikánskou 8, co je její úlohou a proč je taková platforma dnes podle vás potřeba?

Dominikánská 8 chce být místem, které vytváří prostor pro hlubší porozumění světu, v němž žijeme – a to ve světle víry a evangelia. Neobracíme se jen dovnitř církevního prostředí, ale i navenek: k těm, kteří se k víře nebo církvi nijak explicitně nehlásí. Často zveme i hosty, kteří nejsou pokřtění křesťané. V našich panelových debatách, což je náš základní formát, tak mohou přinášet a sdílet svůj necírkevní pohled na důležité otázky současného světa. I sekulární vědy nám můžou pomoci lépe porozumět poselství evangelia, protože vedou k hlubšímu porozumění obecně lidských věcí. Vyznáváme přece, že pro nás a pro naši spásu se Bůh stal člověkem. Takže co je opravdu lidské, je zároveň nutně autenticky evangelijní, a naopak to, co je evangelijní, se musí dotýkat člověka v tom nejlidštějším, co v něm je. Smyslem této činnosti je pomáhat lidem vnitřně se zakotvit. Když člověk rozumí světu kolem i sobě samému, získává

pevnější půdu pod nohama, dokáže rozlišovat hodnoty a hledat pravdu – i když ji nikdy nebude vlastnit úplně. Právě tato zakotvenost pak otevírá prostor pro skutečnou svobodu: člověk není tak snadno zmítán okolnostmi a může se svobodněji rozhodovat, zaujímat postoje i jednat.

Benedikt Mohelník

Jak zásadní je pro vaši práci historický prostor kláštera? Mohl by podobný projekt fungovat i v jiném prostředí?

Určitě ano, nicméně my z něho vycházíme. Jsme na Starém Městě, kde je velmi málo stálých obyvatel. Jsme ostrov uprostřed turistického vlnění a proudění. Toto místo a dějiny, které tudy prošly, jsou podhoubím, na kterém chceme dál stavět. Nechceme, aby zůstalo skryté pod historickými nánosy, ale aby tudy proudil život. Chceme, aby běžní obyvatelé Prahy měli důvod na Staré Město přicházet ►

a setkávat se tu. Jinak bychom asi museli klášter opustit, prodat. Co bychom tu jinak dělali? Možná bychom se mohli věnovat turistům, ale to není naše poslání.

Vaším cílem je mimo jiné umožnit lidem setkat se s vírou a jí příbuznými tématy. Důležitou roli jistě hraje pečlivá dramaturgie a výběr hostů. Může být v něčem ošemetný? Na co si při výběru hostů dáváte pozor?

Snažíme se být otevřeným svobodným prostorem, kam mohou lidé přicházet v té duchovní kondici nebo v pozici, ve které zrovna jsou – věřící i nevěřící. Cíleně chceme být místem přenosu mezi odbornými sférami a nejširším publikem. Souvisí to s naší snahou hledat porozumění. Je třeba hledat způsoby, jak zpřístupnit náročná témata lidem, kteří nejsou odborníky, ale jsou zvědaví a vnímaví. Často zveme hosty z akademického prostředí nebo obecně uznávané odborníky ve svých oborech a společně s nimi hledáme jazyk, který bude srozumitelný a zároveň nezjednodušující. Týká se to teologie i dalších disciplín: od historie přes média až po společenskou vědu. Jednou ročně připravujeme také cyklus věnovaný exaktním vědám – letos o umělé inteligenci. Mezi hosty jsou odborníci z oblasti kybernetiky, jazykových modelů apod.

Souvisí vaše práce s tradicí dominikánského řádu? Jak se na ni snažíte navazovat?

Svatý Dominik jako kazatel počátku 13. století pochopil, že církevní aparát má své limity a je třeba jít přímo k lidem a mluvit s nimi. Totéž chceme i tady. Chceme klášter otevřít a mluvit o místě, kam lidé přicházejí. Často říkám, že je to současný způsob, jak uchopit řádové charisma. Dominikánské žebravé kláštery vznikaly v rozvíjejících se středověkých městech proto, aby tyto komunity byly uprostřed dění a blízko lidem – na rozdíl od klasických řeholí jako např. benediktini a cisterciáci, kteří obý-

vali venkov. Tradice není pohled do minulosti. Latinské slovo „tradere“ znamená „předávat“, „nést dál“. Jestliže chceme být tradiční, musíme především hledět dopředu. Mít na paměti, že to, co jsme přijali z minulosti a z čeho dnes žijeme, máme předávat dál jako duchovní poklad – způsobem, který bude užitečný i pro další generace.

Jak je náročné uhlídat, aby na nevěřící, kteří k vám přicházejí, nepůsobila vaše činnost jako nátlak nebo vnucování?

Nechceme skrývat, že jsme v katolickém klášteře. Samo místo, architektura i řeholní hábity lidem naprosto jasně říkají, kam přicházejí. Samozřejmě se to objevuje explicitně i v debatách. Nátlak ale v žádném případě nechceme. Mám za to, že úkolem nás křestanů je přesvědčivě svědčit – zkrátka věci říkat tak, jak je věříme a prožíváme, jak z nich čerpáme – a to v žitém jazyce. Za velmi zásadní považují, aby tady lidem s námi bylo dobře, protože to pak může otevřít lidem další horizonty. Pocit přijetí vytváří atmosféru důvěry a svobody. Nikoho nikam netlačíme, nepřesvědčujeme, nevtloukáme do hlavy nějaké pravdy nebo morální zásady. Spíš chceme ukazovat cestu. A pokud se po ní někdo rozhodne vydat, rádi nabídneme oporu a doprovázení. Ten krok ale musí udělat sám.

Jakým způsobem přátelské prostředí v dialogu budovat? Jak dialog vést a kultivovat?

Za tím, jak o věcech mluvíme, stojí hodnotové směřování a předporozumění vycházející z křesťanské tradice. Nejsme univerzální a nemůžeme být. To ale neznamená, že bychom nechtěli mluvit s těmi, kteří to vidí jinak. K rozpravě nebo dialogu ale musí být oba ochotní spolu mluvit, to je naprosto základní předpoklad. Podle toho koncipujeme i naše debaty: zvolíme téma a zveme lidi, kteří mají každý jinou zkušenost a jiný pohled, ale chtějí spolu mluvit. A z toho potom může vzniknout hlubší porozumění a obohacení pro všechny. Ty, o nichž víme, že by vystupovali konfliktně a nenašli bychom s nimi

při jedné z debat v Dominikánské 8

společnou řeč, ani nezveme. Otázkou je, jak by takový člověk mohl přispět k hlubšímu porozumění nebo obohacení.

Hrají kromě způsobu, jímž se debata vede, roli i některá konkrétní témata, na kterých se nelze potkat? Napadají mě např. církevní restituce nebo vyrovnaní se s komunistickou minulostí...

V našich debatách jsou účastníci „v přímém přenosu“, takže co se tam stane, se neodstane. Proto přemýšlíme, koho pozvat, když se bude mluvit o citlivých tématech. Např. nepozvu na debatu o dezinformacích protagonistu nějakého jednoznačně dezinformačního webu. To za mě nemá v zásadě smysl. Budou to naopak lidé, kteří mají co říct o dezinformační scéně, protože se jí odborně zabývají, protože o ní přemýšlí. Když se budeme bavit o tématu sexuálního a spirituálního zneužívání nejen v křesťanském prostředí, budeme zvat lidi, kteří berou toto téma vážně. Nezval bych někoho, kdo bude problém sexuálního zneužívání v církvi zleh-

čovat a relativizovat. Jednou jsme zkusili na nějaké takové téma pozvat někoho podobného, ale to vůbec nefungovalo, protože se debata velmi rychle stala paralelním monologem, pokud ne rovnou konfrontací. Paralelní monolog je ještě ta lepší varianta, kdy „každý mele svou“. Ale když se pak řečníci do sebe začnou pouštět, vzniká konflikt, a to nic pozitivního nepřinese.

Musí mít člověk pro účast v rozhovoru o věcech víry dostatečnou úroveň znalostí nebo určité předporozumění?

Bude to hodně záležet na tématu. Když např. prezentujeme nějakou knihu a navazujeme na její téma, často spolupracujeme napříč křesťanským světem, jsme velmi ekumenicky ladění. Předpokládáme, že přijdou lidé, které teologické a spirituální otázky zajímají a kteří o nich něco vědí. Při takové příležitosti nelze dělat „základní katechezi“, člověk prostě musí vědět, o čem je řeč. Když to jsou víc společensky nebo historicky laděné otázky, opět nejde mluvit o bazálních termínech. Obracíme se na lidi ►

s obecným rozhledem, který člověk nabude v rámci středoškolského vzdělání – to je startovní čára, kterou předpokládáme. Nejsme s to zasáhnout mladé lidi pod 18 let, protože to jsou právě ti, kteří ještě nabírají základní poznatky. Ne že bychom nepřemýšleli, zda mladým lidem nabídnout způsob, jak něco načerpat z Dominikánské 8, ale bude to muset mít jiné formáty a jiný styl.

Je možné debatovat také o dogmatech?

Nejenom možné, debatovat a hledat jejich pochopení je naopak absolutně nutné. Dogmatem můžeme rozumět buď slovní formulaci, nebo, řekněme, dílčí pravdu víry. Protože nám nezbyvá, než celý obsah nebo celou víru, celé zjevení, vyjadřovat dílčími výroky nebo uchopením dílčích pravd. Pokud jde o obsah víry, máme např. nicejsko-cařihradské krédo. To je celý seznam základních dogmat. Vloni jsme slavili výročí nicejského koncilu. Jeden z důležitých závěrů tohoto koncilu je, že Syn je soupodstatný s Otcem. Už tam se tehdy vedly debaty o tom, co to znamená. Nestačí jen vystřelit slovní formuly. Musíme jí porozumět, znovu ji promýšlet a být schopni ji obhájit: nejprve sami před sebou, pak v rámci církevního společenství, a nakonec i ve vztahu ke světu kolem nás. A v tom se neobejdeme bez nového hledání slovníku a mentálních nástrojů, kterými to chceme vyjádřit.

Jak by měla názorově vystupovat navenek církev nebo její reprezentace?

Má být (a)politická nebo (ne)aktivistická?

Žijeme v lidském společenství, a to jako křesťané jednotlivci, ale i jako různá společenství. Nemůžeme být apolitičtí, to je iluze. To bychom nežili v tomhle světě. Co nakupují, jak se rozhodují v běžných životních situacích, jak volím – to vše vyjadřuje můj postoj ke světu. A nejen postoj – tím, jak v něm žiju, svět vytvářím. A to už je politika. Z pozice katolické církve má katolický křesťan povinnost volit. To znamená, že musí být politický. Církev jako celek nemá být stranická, ale musí být politická. Do společnosti má přinášet pohledy, principy a zásady, které jsou v souladu s evangeliem. To se děje a má být.

Nevím, jestli máme být aktivističtí. Aktivista bude možná až tak zanícený, že přestane vidět širší souvislosti a nechá se unášet jednostranností. Na to je potřeba být opatrný, přestože připouštím, že některá témata potřebují razantnější způsob, jakým mluvit nebo jak se o ně zasadit. Ale aktivní máme být jednoznačně, protože dobro se nikdy neudělá samo. Každá dobrá věc se musí udělat – to je aktivita. A my přece máme tenhle svět utvářet. Proto musíme být aktivní. Kdybychom nebyli, mám za to, že bychom se zpronevěřili svým křestním závazkům. A Pán Ježíš je příkladem. Nebyl apolitický – v evangeliích se stavěl vůči elitám nebo politickému světu, ve kterém žil. A samozřejmě byl velmi aktivní. Nikde neseděl a nečekal, ale chodil, vyhledával, uzdravoval, mluvil a učil.

*připravil Alexander Koukol, foto: Jiří Štáštka,
Dominik David (Člověk a víra)*

Co je pro vás překážkou v diskuzi?

V rozhovorech to mám pestré. Nevadí mi krátké popovídání ani dlouhé a hluboké debaty o životě. Abych se ale cítila v dialogu dobře, potřebuji určité bezpečí. V kaplanské a farářské práci mi překáží, když chybí vhodný prostor, klid a soukromí. Těžko se otevírají důležitá témata. A v soukromí? Tam mě nejvíc bolí, když cítím, že mě ten druhý vlastně nechce slyšet, nebo když přijdou útočné argumenty, podpásovky a demagogie. To pak přestávám mít chuť dál cokoli sdílet...

Martina Šeráková Vlková, farářka a kaplanka

Překážkou v diskuzi je pro mne demagog, člověk s předsudky a utkvělými představami. Pak mi přijde lepší ztichnout a jen se tiše modlit. Ježíš umí otevírat zatvrdelá srdce nejlépe. Další překážkou je moje mnohomluvnost, málokdo se v diskuzi se mnou dostane ke slovu. Často skáču lidem do řeči, tak si pak překážím sám. Potom si říkám, že bych měl složit slib mlčení, to by si pak ostatní mohli podiskutovat. Také se učím ostatním naslouchat, když se při tom modlím, tak to jde, jinak usínám.

Jan Špilár, katolický jáhen a kadeřník

Urputnost. Tu zažívám, když jde o práva druhých, o zastání se slabších. To pak hodně jdu za svým a vím, že je to chyba. Další překážkou je domněnka, že to, co říkám, je přece jasné. Jenže druhý neví, co jsem prožila, jak jsem ke svému názoru došla. To, co je samozřejmé mně, nemusí být samozřejmé jemu. Důležité je pro

středí důvěry a bezpečí. Někdy bojuji se strachem z nepochopení, možná i zesměšnění pro to, co si myslím. Tam, kde se cítím nějak ohrožena, ani moc nediskutuji, tam mlčím. Diskuze končí, když přestaneme být zvědaví na pohled toho druhého a ztratíme ochotu opravdu si naslouchat.

Lucie Dubínová, sociální pracovníce

Dle vlastních zkušeností bych řekl, že největší překážkou bývá strach. Bude mi druhá strana skutečně naslouchat? Nebudu vypadat hloupě? Nedožvím se o sobě něco nepříjemného? A co když budu nakonec odmítnutý, nebo se z obyčejné diskuze stane hádka? Často si proto připomínám, že diskuze je nezbytná – a že jí v poslední době citelně ubývá. Teprve ve chvíli, kdy člověk dokáže potlačit vlastní ego, může opravdu slyšet toho druhého.

Milan Balahura, ekonom

připravila **Kar**, foto: pexels.com

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady

5. a 19. května vybíráme:

Lidé

- SR potvrdila volby farářek a farářů ve farních sborech církve: Martina Zikmunda v Karlových Varech a Chodově, Pavlína Lukášová v Hranicích, Jana Blažka ve Strmilově, Martiny Kadlecové v Daňkovicích a Sněžném a Martina Sabo v Praze 10 – Strašnicích.
- SR souhlasila s ukončením zaměstnaneckých poměrů Otakara Mikoláše a Richarda Vlasáka dohodou, váží si jejich ochoty i nadále podle potřeby sloužit v církvi a souhlasila se zachováním jejich způsobilosti k ordinované službě farářů v ČCE.
- SR udělila dispens Anně Pokorné od povinnosti setrvat ve službě seniorátní farářky Pražského seniorátu do konce doby jejího povolání a Ivu Davidovi dispens od povinnosti setrvat ve službě faráře sboru v Moravské Třebové do konce doby jeho povolání.
- SR souhlasila s udělením neplaceného volna faráře sboru v Ostravě Elišce Geislerové na dobu od 26. 5. do 21. 7. 2026 z důvodu péče o dítě. SR dále souhlasila s prodloužením neplaceného volna Emílii Ouzké z důvodu péče o děti do 15 let věku.
- SR se setkala s výborem Spolku evangelických kazatelů.
- SR prodloužila vyslání Petra Hašky do kaplanské služby v Armádě ČR.
- SR prodloužila pověření Michaely Křišťkové jako pastorační pracovnice ve sboru v Českých Budějovicích.
- SR jmenovala Hanu Ducho členkou Komise pro vikariát a jáhenskou praxi. SR dále od 1. 10. 2026 jmenovala Davida Balcara předsedou této komise.
- SR jmenovala Radka Féra členem Komise pro církevní zpěv.
- SR vzala na vědomí zprávu o průběhu zkoušky Ondřeje Sabola a její hodnocení a udělila O. Sabolovi osvědčení způsobilosti ke službě výpomocného kazatele z řad ostatních členů církve.
- SR přijala Tomáše Matouše Živného do vikariátu 2026/2027.
- SR souhlasila s příspěvkem 10 000 Kč z prostředků Zaměstnaneckého fondu Milanu Kocandovi na kurz duchovního doprovázení.
- SR s vděčností vzala na vědomí zprávy kandidáta služby v církvi Jakuba Janocha i jeho mentora Tomáše Matějovského z povinné třítydenní bohoslovecké praxe, kterou vykonal ve sboru v Českých Budějovicích.
- SR na základě výsledků výběrového řízení jmenovala PhDr. Andreu Cibulkovou, Ph.D., MBA ředitelkou Evangelického pedagogického lycea, střední odborné školy sociální a základní školy na období od 1. 9. 2027 do 31. 8. 2033. Synodní rada dále pověřila ústřední církevní kancelář, aby s A. Cibulkovou sjednala pracovní smlouvu na období před nástupem do funkce ředitelky, aby se mohla podílet na procesu přípravy sloučení obou škol a působení v nové budově Evangelického kampusu Rajská.

- SR jmenovala Jana Matějku, Davida Kuboně, Radka Čtvrtlíka a Tomáše Turnského členy Investičního výboru SR na další funkční období.

Aktivity

- SR souhlasila se změnou základního dokumentu církve, která umožní transformaci Ochránovského seniorátu při ČCE na zvláštní Misijní provincii Unitas fratrum.
- SR vydala souhlasné stanovisko k návrhu na sloučení sboru ve Mšeně a sboru v Mělníku v jeden farní sbor pod názvem Farní sbor ČCE v Mělníku s účinností od 1. 1. 2027. O sloučení rozhodne konvent Poděbradského seniorátu.
- SR se zabývala přípravou zasedání synodu, které proběhlo od 21. do 23. 5. 2026 v Chebu.
- SR se podrobně zabývala zprávami z jednání seniorátních výborů a z vizitací jednoho ze seniorátních výborů ve farních sborech církve a vzala je na vědomí.
- SR vzala na vědomí zprávu Pavla Freitingera z návštěvy krajanských evangelických sborů v Chorvatsku.
- SR vzala na vědomí zprávu Jany Hofmanové ze setkání jihovýchodní pracovní skupiny Společenství evangelických církví v Evropě (GEKE/CPCE), které se konalo v polovině března ve Florencii s tématem „Teologie změny“.
- SR vzala na vědomí zprávu Martina Balcara z cesty na Partnership Conference s partnerskou Presbyteriální církví USA. Partnerská konference, které se účastnili i další členové ČCE z různých sborů, se konala začátkem května v Pittsburu.
- SR vzala na vědomí zprávu Štěpána Jančí z letošní Spring School Spojené reformované církve ve Velké Británii.
- SR se podrobně zabývala souhrnnými zprávami o dění v české i mezinárodní ekumeně a informacemi o účasti synodního seniora Pavla Pokorného na ekumenických akcích a vzala je na vědomí.

Hospodářské věci

- SR jako jediný akcionář v působnosti valné hromady společnosti ČCE Reality a. s. schválila řádnou účetní závěrku společnosti za rok 2025 a převedení zisku po zdanění za účetní rok 2025 do Fondu oprav a investic. SR dále schválila odměny představenstva a dozorčí rady této společnosti a vzala na vědomí zápis z jednání představenstva společnosti i aktuální evidenci pozemků v jejím vlastnictví.
- SR vzala na vědomí zápis z pravidelného jednání Investičního výboru SR spojeného s jednáním správní rady Investičního fondu ČCE(A) a správní rady Investičního fondu ČCE(B).

Hof

INZERCE

Pobyt seniorů na Blažkově

Sestry a bratři, přijďte mezi nás, pokud máte čas a chcete příjemně strávit zbytek léta ve středisku na Blažkově. Setkáte se zde s jinými staršími, životem zkušenými evangelíky a budete moci sdílet stimulující křesťanské společenství v jednoduchých podmínkách bez luxusu a placené obsluhy. O to větší radost však máme z toho, že se o sebe s Boží pomocí staráme sami. Vaříme si z vlastních surovin a program máme také vlastní, do něhož každý přispívá podle svých schopností a obdarování.

V neděli zpravidla uvítáme mezi námi obětavého faráře, který poslouží ►

bohoslužbou, ale ranní a večerní ztišení je na nás. Nikdo není do ničeho nucen, a přesto vše nakonec funguje. Radujeme se ze života a je nám spolu vždy dobře. I když většina z nás je z jižní Moravy, bývají s námi někteří až z Čech a Slovenska. Chodíme na houby, vedeme vážné i veselé hovory, o zpěv a humor není nouze. Pobyť pro seniory se bude konat v termínu 29. 8. – 5. 9. 2026. Pro další informace a přihlášení můžete napsat na adresu petrsocha@email.cz nebo na tel. 608 456 798.

Týden v Chotěboři na sklonku léta

Zveme vás na týdenní pobyt pro seniory v evangelickém středisku v Chotěboři od 29. 8. do 5. 9. 2026.

Nabízíme prožití dnů babího léta v křesťanském společenství v rekreačním středisku s bezbariérovým přístupem v klidném prostředí na lesní louce.

Připraven je pestrý program: denně zdravotní cvičení, ranní a večerní pobožnosti, společné zpívání, nedělní bohoslužby.

Koncert, celodenní výlet, promítání a besedy se zajímavými hosty, vycházky do okolní přírody nebo do nedaleké Chotěboře.

Ubytování je pohodlné, při chladnějším počasí jsou pokoje vytápěné. Kuchyně je domácí, podávání jídel s obsluhou. Je přítomna lékařka.

Nástupním dnem je sobota 29. 8. odpoledne, prvním společným jídlem je večeře. Pobyt končí v sobotu 5. 9. dopoledne. Cena týdenního pobytu s plnou penzí je 5 000 Kč.

Pozvěte své přátele a přijedte! Hlaste se u hlavní vedoucí Daniely Ženatě písemně, e-mailem nebo telefonicky. Obzvláště vám pošleme podrobné informace o možnostech dopravy, způsobu platby a zodpovíme případné dotazy.

Za organizátory

Daniela Ženatá

Věštínek 15, 592 65 Věstín

Telefon: 605 775 818

e-mail: zenatadana@seznam.cz

Rekreace v Broumově

Nabízíme vám ubytování na léto v našem sborovém domě v Broumově, který stojí v krásné zahradě. V blízkosti Adršpachu, Teplických skal, Broumovských stěn. Více informací naleznete na stránkách FS ČCE v Hronově: www.hronov.evangelnet.cz.

Kontakt na správce:

sarka.Boldiova@seznam.cz, tel.

775 202 289.

POZVÁNKA

Letní křesťanské meditace

Srdečně vás zveme na 2. ročník cyklu křesťanských meditací. Budeme se potkávat od 24. do 30. 8. 2026 ve vnitrobloku zahrady FS Praha-Žižkov II (Čajkovského 10, Praha 3).

Setkání budou probíhat vždy ráno od 8.00 a večer od 20.30. Samotná meditace bude trvat 30 minut. S sebou si vezměte podložku na sezení. Obsahově jsou meditace inspirovány Johnem Mainem a vycházejí z nejstarší Ježíšovy modlitby maranatha.

Zváni jsou všichni lidé z církve i mimo ni. Meditace jsou otevřeny všem bez rozdílu věku. Kapacita je omezená. Meditace povede Johana Miriam Vorlová, duchovní sboru FS Praha-Uhřetěves. Vstupné dobrovolné. V případě nepříznivého počasí jsou zajištěny prostory na faře. Přihlásit se je možné prostřednictvím mailu krestanskemeditace@seznam.cz.

Těšíme se na vás.

Johana M. Vorlová, jáhenka FS Uhřetěves

Ženy v Bibli

Učební pomůcka pro nedělní školu 2026-2027

Ilustrace: Magdalena Horáková

Sada ilustrovaných postaviček na flanelograf pomůže dětem objevovat příběhy výrazných biblických žen ve Starém i Novém zákoně.

Tištěná sada k vystřížení na trvanlivém papíru: 350 Kč

Objednávky na:
<https://eshop.e-cirkev.cz/>
do 20. 6. 2026

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

MOJE CÍRKEV

A black and white portrait of a man with a full beard and long hair, looking directly at the camera. He is wearing a dark t-shirt and a beaded necklace. Behind him is a bookshelf filled with books. The lighting is soft, and the overall tone is contemplative.

*„Přivítal jsem možnost propojit akademické
s praktickým.“ (Výpomocný kazatel Pavol Bargár.)*

foto: ARO

Mezi posluchárnou a kazatelnou

Rozhovor s Pavlem Bargárem

Pavol Bargár je docentem na Katedře filozofie a religionistiky ETF UK. Angažuje se v rozličných organizacích, iniciativách a projektech, a to nejen v akademické a církevní sféře, ale i v oblasti mezináboženských vztahů a dialogu. Je též kurátorem FS ČCE Praha-Uhřetěves.

Vaše řeč i jméno prozrazuje, že pocházíte ze Slovenska. Odkud přesně a co vás přiválo do Prahy?

Pocházím z Turčianských Teplic, což je menší lázeňské město na středním Slovensku. Do Prahy jsem přišel kvůli doktorskému studiu teologie. Já jsem vystudoval magisterské studium evangelické teologie na Univerzitě Komenského v Bratislavě a hned vzápětí jsem přešel na denní doktorské studium na Evangelickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy (ETF) do Prahy.

Proč jste si vybral zrovna pražskou fakultu?

S manželkou, která je taktéž ze Slovenska, jsme oba dva absolvovali magisterské studium teologie, ale v té době nebyla v Bratislavě volná dvě doktorandská místa. Zkušenost s pražskou teologickou fakultou jsme už měli z doby magisterského studia. Strávili jsme tu rok na studijním pobytu a velmi nás oslovily přednášky takových pánů profesorů, jako byl Trojan, Balabán, Heller, Pokorný nebo Hejdánek, a tak jsme chtěli pokračovat ve studiu u nich.

A pak už jste tu zůstali natrvalo.

S menší přestávkou. Po dokončení doktorského studia jsem ještě absolvoval další magisterské v Cambridge – židovsko-křesťanské vztahy. To

bylo takové období rozhlížení se, v jaké oblasti by měl člověk dále pokračovat. A pak jsme se vrátili do Prahy.

Co vás na teologii natolik přitahovalo, že jste se ji rozhodl studovat?

Když jsem uvažoval nad vysokoškolským studiem, spíš jsem tíhnul k religionistice. Ale v té době, těsně po r. 2000, na univerzitě v Bratislavě otevírali obor religionistika jednou za tři roky, a já jsem se do toho zrovna nevešel. Jako přirozená alternativa se nabízela právě teologie. Zároveň jsem měl dobrou zkušenost s církevním prostředím, chodil jsem na slovensko-anglické luterské gymnázium a vždycky jsme tam měli nějaké dobrovolníky z Ameriky, kteří tam na rok nebo dva přijeli učit angličtinu. Pro mě byli takovým dobrým příkladem svědectví o křesťanské víře. Já sám jsem potom strávil rok v Americe, což mi zase otevřelo církevní obzory, takže jsem se začal o teologii i církevní scénu víc zajímat. Takže když nebyla k dispozici religionistika, tak teologie se nabízela jako další možnost.

Zakotvil jste také v české Evangelické církvi. Dnes patříte k jejímu sboru v Praze – Uhřetěvsi, i když původně pocházíte z jiného církevního prostředí. Jak se tahle proměna odehrála?

Pocházím z Evangelické církve a. v. na Slovensku (ECAV), tedy z luterské tradice. To, že jsem zakotvil v Českobratrské církvi evangelické (ČCE), bylo dáno tím, že právě po návratu z Cambridge jsme se s manželkou nastěhovali do Nupak, malé obce za Prahou, která má geograficky nejbližší právě ke sboru v Uhřetěvsi. Pro nás bylo důležitější být součástí lokální církve než se vázat na konkrétní denominaci. ►

Pavol Bargár

Prostě jsme začali chodit tam a potom jsme už zůstali v ČCE. ECAV a ČCE jsou partnerské církve a myslím, že vztahy mezi nimi jsou velmi dobré, takže jsme asi jen součástí toho širšího pohybu mezi těmito dvěma církvemi.

V ČCE jste se dokonce rozhodl stát i výpomocným kazatelem. Kudy vedla vaše cesta „k taláru“ – i když ho prý moc nepoužíváte?

Talár skutečně moc nepoužívám, dokonce ho ani nevlastním. Kážu převážně v civilu, pokud si talár nevyžádá samotný sbor. Moc se mi líbila ta možnost, že ČCE nabízí funkci výpomocného kazatele. Myslím, že je to skvělý způsob zapojení lidí, kteří neabsolvovali úplné teologické vzdělání a nerozhodli se pro farářskou dráhu. Myslím, že do budoucna to bude ještě důležitější. Moje původní církev nic podobného nenabízí. Privítal jsem to jako možnost skloubit svoje akademické působení, kde vidím své hlavní těžiště, s konkrétním sborem a uchovat si tam propojení se životem v církvi.

Propojit to akademické s prakticko-církevním. A taky pomoci farním sborům, které to potřebují.

Co obnášela vaše příprava ke kazatelské službě? Musel jste i jako teolog absolvovat nějaké kurzy či zkoušky?

Něco jsem splnit musel, ale ten standardní dvouletý kurz mi byl odpuštěn. Bylo mi uznáno magisterské studium teologie z Bratislavy, ale musel jsem absolvovat rozhovor před komisí, připravit cvičné kázání. A potom zkouškové vedení bohoslužeb s kázáním. Když jsem vstupoval do kazatelské služby, bylo to ještě vázáno na presbyterstvo (ordinovaný presbyter), což se pak změnilo.

Co pro vás bylo na cestě k ordinaci nejnáročnější?

Výzvou pro mě i nadále zůstává změna publika z akademického na sborové. Pohlídat si, aby kázání nebylo akademickou přednáškou, ale aby to bylo skutečně kázání na biblický text. Je to

něco, na co musím neustále pamatovat, ale zároveň to, co mě na tom baví.

Kážete ve sborech slovensky?

Párkrát jsem kázal česky, ale jinak ano. Překvapily mě pozitivní ohlasy na slovenštinu. Mladší generace si nestěžuje a starší lidé to vysloveně oceňují.

Jak často vedete bohoslužby a kde?

Zpravidla bývám oslovován sbory v rámci Pražského seniorátu, někdy také Ústeckého. Nejčastěji je to v mém domovském sboru v Uhříněvsi s kazatelskou stanicí v Říčanech. Přes léto, v období dovolených farářů, obvykle kážu častěji, ale v průměru to vychází zhruba jednou za měsíc, takže přibližně 10–12× ročně.

Pohybujete se mezi akademickým prostředím a kazatelskou praxí. Jak se tyto dva světy u vás potkávají?

Ovlivňuje kazatelská zkušenost to, jak dnes teologii chápete a přemýšlíte o ní?

Myslím, že určitě ano. V akademické oblasti se hodně věnuju misiologii a teologii kultury – kontextuálním teologiím, které kladou důraz na to, že akademická teologie by neměla být jakousi věží ze slonoviny, ale měla by být napojená na každodenní život. Kontext toho, co se děje ve společnosti, je pro teologickou reflexi nesmírně důležitý. Inspiruje a vyživuje to i moje uvažování nad teologií. Pokud jde o ten druhý pohyb, od akademického k praktickému, tam se snažím např. nad biblickými texty uvažovat z hlediska mezináboženského kontextu, ať už židovsko-křesťanských nebo křesťansko-muslimských vztahů. A i tam se snažím reflektovat dění v kultuře či popkultuře.

Můžete na kazatelně zužitkovat to, co jste načerpal v literatuře a při bádání?

Něco ano, ale spíš takovým volnějším převyprávěním.

Když akademik publikuje článek v nějakém vědeckém časopise, zpravidla text prochází tzv.

recenzním řízením – autor dostane odborné posudky a na jejich základě článek upraví, aby argumentačně seděl. To v církevním prostředí samozřejmě není. Ale snažím se ještě před bohoslužbami na připravované kázání získat nějakou zpětnou vazbu, například od manželky – jestli se myšlenkově nemíjí, jestli mluví srozumitelným jazykem...

Jak jsem už zmínil, snažím se zužitkovat i něco z odborně teologického, ale důraz kladu v kázání vždy na motivy naděje, radosti a podobně, vyzdvihnutí té „dobré zvěsti“.

Výpomocných kazatelů se obvykle ptám, jak se jim daří skloubit kazatelskou činnost s jejich občanským povoláním.

Ve vašem případě se ale zeptám jinak: kam si odcházíte odpočinout od teologie?

Hodně sportuju – běhám, jezdím na kole. Běh je relativně monotónní činnost, člověk se soustředí na dech a rytmus kroků. Je to odpočinek, ale zároveň to poskytuje prostor pro uspořádání myšlenek. Ne že bych při běhu vymyslel celé kázání nebo odborný článek, ale rodí se při tom nějaké nápady. Takže je to odpočinek i inspirace zároveň.

Na jakou kazatelskou zkušenost rád vzpomínáte?

Je milé, když za mnou občas lidé přijdou se zpětnou vazbou na moje kázání. Když je vidět, že nějaká myšlenka je oslovila anebo se chtějí o kázání dál bavit. V menších, zejména těch administrovaných sborech, je cítit obrovská vděčnost. To je nesmírně cenné a nabíjí mě to.

Jak vidíte své působení v kazatelské službě do budoucna? Dovedete si představit, že byste předsedal na duchovenskou dráhu naplno?

Někdy nad tím uvažuju. Některé aspekty farářské služby by mě nesmírně bavily, jiné mě od toho zase odrážejí. (smích) Při službě výpomocného kazatele si užívám, že nejsem zodpo- ►

vědný za kancelářskou agendu. Je to vlastně jen to příjemné z farářské služby. Tím nechci říct, že výpomocný kazatel nemá žádnou odpovědnost, tak to určitě není. Ale nemá na starost každodenní provoz sborového úřadu. Určitě tu

možnost nechávám do budoucna otevřenou. Zastím vnímám jako svoji primární službu – svým způsobem i pro církev – působení na ETF. Ale uvidíme.

Adéla Rozbořilová

SYNOD

Shrnutí dění na 4. zasedání 36. synodu

Církev má etický kodex i nové kaplanské místo, v závěru se synod vyjádřil k česko-německým vztahům

Letošní 4. zasedání 36. synodu Česko-bratrské církve evangelické se konalo 21.–23. května v Kulturním centru Svoboda v západočeském Chebu. Níže nabízíme shrnutí toho nejpodstatnějšího.

Volili se kaplani i farář pro menšiny

V první části programu proběhly volby do několika církevních funkcí. Novým členem investičního výboru synodní rady na mimořádně zkrácené období (z šesti na čtyři roky) od 1. 7. 2026 do 31. 12. 2030 se stal Michal Sadílek. Jako druhá náhradnice do Církevní pastýřské rady z řad presbyterů byla zvolena Kateřina Pobudová, 2. náhradníkem do Oblastní pastýřské rady (OPR) I z řad presbyterů se stal Jan Turek, 2. náhradníkem do OPR II z řad presbyterů pak Petr Oliva. Za náhradníka do OPR III z řad presbyterů byl zvolen Vladislav Geryk.

Předsedou komise pro hodnocení absolventů vikariátu a jáhenské praxe se stal Štěpán Zbytovský, který působí jako ředitel Ústavu germánských a severských studií na Filozofické fakultě UK. Jako jeho náhradníci byli vybráni Jakub Keller a Dan Ryšavý.

Celocírkevním farářem pro menšiny do konce roku 2028 byl zvolen Mikuláš Vymětal.

Navázal tak na své předchozí působení na této pozici, kterou zastává již od r. 2015. Radim Žárský byl zvolen celocírkevním farářem s určením pro Evangelickou akademii v Náchodě – také on ve své funkci není nováčkem, nýbrž navazuje na předešlé období. Do kaplanské služby byla vyslána Eržika Frinková, která v současnosti působí v Nemocnici Mělník.

Synod dále přijal etický kodex pro bezpečnou církev. „Z Kristova evangelia vyplývá zvláštní apel na naši odpovědnost vůči ‚maličkým‘ (Mk 9,42). Tento etický kodex má za cíl tuto odpovědnost v duchu evangelia připomínat, upřesňovat a chránit slabé a zranitelné – nejen před úmyslným zneužitím či svévolí, ale také před neohledupností, která někdy pramení z necitlivosti nebo neznalosti. Kodex si neklade za cíl popsat všechny možné situace či rizika. Chce především ukázat směr a pomoci vytvářet v církvi bezpečné, citlivé a chápající prostředí,“ stojí v preambuli dokumentu.

Ve čtvrtek večer se v evangelickém chrámu Pokoje v Chebu konala slavnostní bohoslužba, kterou připravilo předsednictvo synodu. Kázal Ireneusz Lukas, tajemník Luterského světového svazu pro Evropu. Sbírka vykonaná v rámci shromáždění byla určena humanitární organizaci Camino.

Synod projednal řadu hospodářských témat

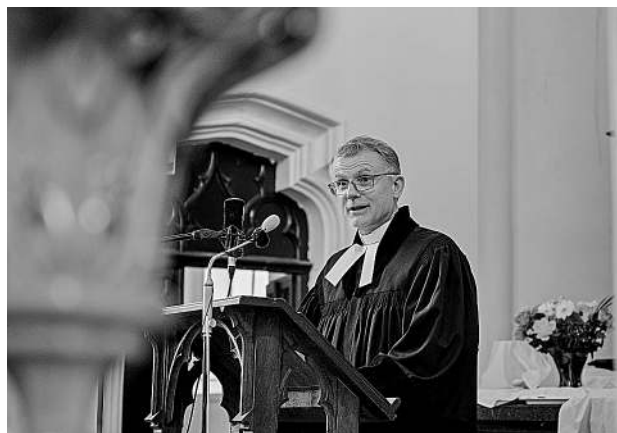
Velkou část pátečního programu tvořila hospodářská témata. Hospodaření povšechného sboru v minulém roce stručně představila hlavní ekonomka církevního ústředí Věra Štulcová. „V minulém roce jsme získali více peněz z vlastních zdrojů než od státu. To je pěkná zpráva a myslím, že na sebe můžeme být pyšní,“ poznamenala.

Byl schválen rozpočet povšechného sboru pro rok 2026. Závazná výše odvodu do Personálního fondu za plný kazatelský úvazek na rok 2028 činí 540 000 Kč, přičemž paušální část odvodu činí 410 000 Kč a základ pro výpočet poměrné části odvodu činí 130 000 Kč. Schváleny byly také celocírkevní repartice pro r. 2027 (rozpočítané dle stávajícího poměru na senioráty) ve výši 8 mil. Kč.

Hladce schválen byl návrh upravující zpoplatnění služebností, tedy nejčastěji svateb nebo pohřbů. Směrnice ponechává co největší volnost sborům i kazatelům a kazatelkám. Bere ohled na specifické místní podmínky i na situaci jednotlivců. Jejím záměrem není omezovat ani regulovat provádění služebností, ale především umožňovat řádné přijímání plateb a darů.

Schválena byla zpráva o postupu stavby nové budovy pro pražské školy Evangelické akademie. Předložený dokument představil synodní kurátor Jiří Schneider. Ten poděkoval všem synodálům a synodálkám, kteří na loňském mimořádném zasedání synodu projekt podpořili. Vděčnost vyjádřil také zaměstnancům církevního ústředí a dalším lidem, kteří s projektem pomáhají. „Jsem hrdý na to, že naše církev se do takového projektu pustila, protože se týká škol, které jsou životaschopné a věnují se vzdělávání,“ doplnil. Jen několik dní před letošním synodem vyvrcholilo výběrové řízení na ředitele sloučené školy, která v objektu bude sídlit. Synod pověřil synodní radu, aby pokračovala na přípravách návrhu na zřízení nové právnické osoby pro správu nepotřebných nemovitostí. Ten by na základě dobrovolného rozhodnutí

sborů přebíral jejich nepotřebný nebo obtížně udržitelný nemovitý majetek, který by subjekt profesionálně spravoval a podle potřeby dále rozvíjel, pronajímal či prodával.

polský teolog Ireneusz Lukas při čtvrtletní bohoslužbě

Humanitární středisko Diakonie končí, jeho ředitel vysvětlil proč

Diskutovalo se také o situaci v Diakonii ČCE. Středisko humanitární a rozvojové spolupráce (SHRS) v úvodu letošního roku oznámilo, že končí svoji činnost. Česká humanitární činnost bude zcela ukončena. V oblasti zahraniční spolupráce bude pokračovat, ale jen v omezené míře tak, aby Diakonie dostála smluvním závazkům.

Aktuální stav SHRS představil jeho současný ředitel Štěpán Brodský. „Došlo ke krácení financí ze strany státu. Je to zásadní finanční zlom, který knockoutuje fungování střediska,“ vysvětlil. Rozpracované projekty a závazky, které jsou nasmlouvány přibližně do února 2027, chce Diakonie dodržet. Ředitel církevní kanceláře Martin Balcar následně ujistil, že humanitární rozměr církve bude pokračovat i nadále. Se zahraniční pomocí pomůžou církevní partneři, zejména Gustav-Adolf-Werk (GAW), pomocné dílo švýcarské církve (HEKS) a Světový luterský svaz (LWF). V rámci ČR je v plánu podle Balcara navázat spolupráci s integrovaným záchranným systémem. ►

sál Kulturního centra Svoboda v Chebu

Některé novinky čekají i Personální fond. Po-
všechný sbor bude nově přispívat z Personál-
ního fondu sboru, jehož farář je seniorem. V pří-
padě, kdy je senior povolán současně ve více
sborech, se bude příspěvek dělit podle výše
úvazku mezi ně.

Naopak sbory nově nebudou platit odvody do
Personálního fondu za faráře, jáhna nebo pasto-
račního pracovníka v době, kdy nepracuje z dů-
vodu překážky na straně zaměstnance. Ovšem
jen tehdy, když tato doba trvá alespoň 7 kalen-
dářních dní.

Příprava na reformu seniorátů vrcholí

V souvislosti s provedením reformy seniorá-
tů, která se uskuteční v lednu 2027, bylo při-
jato několik přechodných opatření. Funkční
období členů seniorátních výborů, členů před-
sednictev konventů i konventuálů všech senio-
rátů skončí k 31. prosinci 2026. Členové se-
niorátních odborů mládeže se od začátku roku
2027 automaticky stanou členy dočasných od-
borů mládeže, které budou fungovat jen pře-
chodně – maximálně do 30. června 2027. Tyto
dočasné odbory musí do konce května 2027
svolat setkání mládeže v seniorátu. Na něm se
zvolí navrhovaní členové nových odborů mlá-
deže.

Naopak oblastním pastýřským radám bude
funkční období mimořádně prodlouženo – a to
až do termínu konání 1. zasedání 37. synodu
v květnu 2027.

Evangelíci budou moci volit už od 16 let věku, odbor mládeže se nově volí na tři roky

Došlo také k úpravám věkových hranic pro
volby. Věková hranice pro aktivní hlasovací
právo byla snížena na 16 let (z 18 let), pro pa-
sivní hlasovací právo na 18 let (z 21 let). Spodní
věkovou hranicí pro hlasovací právo zástupce
mládeže na sborovém shromáždění je nově
16 let (oproti předchozím 18). Aktuální rozhod-
nutí je završením celocírkvního procesu, který
zahájilo loňské zasedání synodu a v průběhu
roku se k tématu vyjadřovaly i farní sbory a se-
nioráty. Změny se nyní propíší do církevních
řádů a začnou platit.

Změny se dotkly také Řádu výchovy a vzdělá-
vání církve, konkrétně volby do Celocírkvního
odboru mládeže. Nově budou jeho členové vo-
leni na tři roky (oproti původním dvěma), při-
čemž každý rok se bude volit jedna třetina členů,
z toho jeden člen a jeden náhradník z farářů
a jáhnů. Návrh byl přijat jednoznačnou větši-
nou.

Staršovstva budou nově povinna svolat sborové shromáždění nejpozději do konce dubna příslušného roku, namísto dosavadního termínu do konce března. Tento posun poskytne zejména sborovým účetním dostatečný časový prostor pro přípravu podkladů pro jednání sborového shromáždění. Současně dojde k odpovídajícímu posunu termínu pro odevzdání evidenčních dotazníků a výkazu hospodaření, a to o jeden měsíc.

Jak chápat křest? Synod otevírá širší diskuzi

Rozsáhlá debata se rozvinula ohledně otázky křtu a členství v církvi. V současné praxi se pokřtěný automaticky stává členem konkrétního farního sboru, ale čím dál častěji se objevují i zájemci o křest mimo tradiční sbory, například z různých misijních projektů, jako je Nekostel či společenství kolem večerních bohoslužeb v pražském kostele sv. Martina ve zdi. Synod uložil synodní radě, aby zahájila celocírkevní rozhovor o křtu a o členství v ČCE s přihlédnutím k předloženému materiálu a rozpravě na synodu.

Na brněnské škole přibude nové kaplanské místo

Synod dal zelenou zřízení místa celocírkevního faráře s určením pro Evangelické gymnázium a základní školu Brno. Připojí se tak k dalším šesti školám Evangelické akademie, kde již místo školního kaplana existuje. „Považuji za důležité toto místo podpořit. Školní kaplani a faráři pomáhají dělat naše školy evangelickými. Z rozhovorů s nimi je zřejmé, že jejich působení má vliv na přenášení důležitých hodnot,“ prohlásila k tomu náměstkyně synodního kurátora Jana Šarounová. Na škole dosud činnost naplňující znaky duchovenské služby vykonává Alžběta Macková, která v současnosti prochází vikariátem.

Schválen byl také projekt modernizace zasedacích prostor v Husově domě v Praze (Jungmannova 9), který připravuje ústřední církevní

kancelář. Prostory jsou ve špatném technickém stavu a nevyhovují současným potřebám – chybí například kvalitní zázemí, akustika, moderní vybavení i bezbariérové WC, což omezuje jejich využití. Rekonstrukce má vytvořit moderní a dobře vybavené zázemí pro vzdělávací aktivity, včetně stavebních úprav, nového interiéru i audiovizuální techniky. Realizace je plánována na rok 2026 s předpokládaným dokončením začátkem roku 2027. Projekt počítá s rozpočtem ve výši 10,5 mil. Kč.

Synod podpořil česko-německé smíření

Již tradičně bývají na synodech Evangelické církve přítomni také ekumeničtí hosté. Letos poslance v průběhu jednání pozdravili Martin Hirzel (Evangelická reformovaná církev ve Švýcarsku), Berthild Sachs (Evangelická luterská církev Bavorska), Enno Haaks (Gustav-Adolf-Werk) a Tomáš Holub (římskokatolická církev v ČR). Ten vyzdvihl dobrou mezicírkevní spolupráci. Naznačil, že některé mechanismy fungující v Evangelické církvi by mohly být inspirací pro implementaci synodálního procesu v katolické církvi.

Ve svém závěru přijal synod usnesení k česko-německému smíření. „Synod Českobratrské církve evangelické vítá každé úsilí, které směřuje ke smíření mezi jednotlivci i mezi různými skupinami. Proto oceňujeme dobrou vůli ►

spolku Meeting Brno a Sudetoněmeckého kra-
janského sdružení, kteří se o svatodušních svát-
cích 2026 odvažují udělat další krok na cestě
vyznání a smíření historických vin. [...] Naše
dějiny nás učí, že podněcování strachu a ne-
přátelství vůči skupinám obyvatel vždy vedou
ke špatnému konci. Obracíme se proto na po-
litiky i veřejně činné osoby, aby se nepodíleli
na atmosféře nenávisti a nacionalistické propa-
gandy. Jsme solidární s těmi, na které současné
rozdmychávání této nenávisti tíživě dopadá.“

Kompletní znění prohlášení i podrobnější zpra-
vodajství o letošním synodu je dostupné na
webu synod.e-cirkev.cz.

V roce 2027 se zasedání synodu přesune opět
do Prahy, kde se v termínu 10.–12. června usku-
teční 1. zasedání 37. synodu. Plénum se ale
sejde ještě letos na podzim při mimořádném
zasedání, jehož ústředním bodem bude volba
nové synodní rady.

připravili Adéla Rozbořilová a Jiří Hofman

Z REGIONŮ

Duha je symbolem Boží vzájemnosti

**Mobiliář rokycanského sboru prosvěcuje skleněná plastika Davida
Vávry**

Stůl Páně v křesťanské liturgii znamená
pevný nebo přenosný stůl, u kterého se
slaví večeře Páně. Takový liturgický stůl
tvoří základ vybavení modlitebny nebo
kostela. V budově evangelického sboru
v Rokycanech se nachází dva tyto pro-
story – kostel s kazatelnou, který je
k bohoslužbám využíváný od jara do
podzimu, a v chladném zimním období
slouží pro shromáždění modlitebna se
stolem Páně.

Slavnostní instalace nového mobiliáře evange-
lické modlitebny proběhla v neděli 19. dubna
v Rokycanově sboru – farním sboru Rokycany.
Autor návrhu stolu Páně a pultu slova (tzv.
ambonu), architekt, herec, zakladatel Divadla
Sklep a scénograf David Vávra, který jej evan-
gelickému sboru daroval bez nároku na hono-
rář, se instalace osobně zúčastnil. Stůl a pult
zhotovili umělečtí truhláři Edmund Trubáček
a Alberto Hanke z Prahy. Výrazným vertikálním

prvkem procházející středem ambonu a stolu
Páně je skleněná prosvícená část, kterou meto-
dou fusing, tedy spékáním skla, vyrobil David
Vávra ve sklárně v Novém Boru.

architekt David Vávra představuje nový mobiliář

Celý proces, od nápadu k přípravě a realiza-
ci, trval půldruhého roku a dubnové bohoslužby

doplněné o slavnostní uvedení stolů „v život“ se zúčastnili nejen jejich zhotovitelé, ale také zástupci města, starosta Tomáš Rada, dále členové sboru a široká veřejnost.

Kurátorka sboru Václava Gutová shromáždění seznámila s historií budovy, prostoru modlitebny a motivací ke změně jejího mobiliáře. Prostor modlitebny byl v poválečných letech k evangelickému kostelu dostavěn jako divadelní sál a dodnes tuto funkci částečně plní. Konají se zde koncerty, přednášky a divadelní představení, před kterými je potřeba stůl Páně posouvat mimo „jeviště“. Dosavadní stůl byl těžký, stěhování namáhavé a povrch se jím opotřebovával, proto se sbor rozhodl pořídit nový, lehčí, se kterým bude snazší manipulovat.

Starosta města ve své řeči připomněl teologický a historický význam Jana Rokycany, jehož jméno zdejší sbor nese. Ocenil estetickou stránku a zároveň pevnost a kvalitní zpracování nového mobiliáře.

David Vávra přiblížil skrytou symboliku a liturgický rozdíl mezi stolem Páně a stolem slova a na místě představil také obraz duhového Krista, který v minulých týdnech tvořil na ostrově Tenerife.

Požádali jsme Davida Vávru také o několik slov pro čtenáře Českého bratra.

Co symbolizují barvy duhy na skle, které podle vašeho návrhu procházejí středem stolu Páně a pultu slova?

Nejsou to jenom barvy duhy, jsou to také barvy duhy, protože právě prožívám období svého duhového Krista. Trvá asi dva roky. Duha je symbolem toho, že Bůh nebude na člověka útočit, to znamená, že je symbolem nějaké boží vzájemnosti. Ale protože nemám příliš rád pouze jeden výklad nějakého předmětu v kostele, který může mít víc poslání, možná tam někdo uvidí třeba anděla, Boží oko nebo třeba jen Ducha svatého.

Během instalace jste zmínil, že pracujete na soše duhového Krista, který by měl

být realizován také ve sklárně v Novém Boru.

Doufám, že všechny realistické obrysy lidského těla zmizí pod úchvatným třpytem a vnitřním zářením skla, které má i to poslání, že někdy může zobrazit to, co na první pohled nevidíme.

nový ambon a stůl Páně

Je pro vás tvorba do sakrálního prostoru vzácná?

Neřekl bych, že by měl být nějaký rozdíl mezi domem, tramvajovou zastávkou a kostelem. Ale jedině u toho kostela se na vás možná tak trochu dívá Bůh. Každopádně ať jde o jakoukoli práci, měla by být odvedená na víc jak sto procent.

Lákalo by vás vytvořit návrh kostela?

Až tato nabídka přijde, řeknu vám. Zatím jsem navrhoval kaple, a pokud jsem navrhoval kostel pro nějakou soutěž, neuspěl.

Když jsme spolu před rokem a půl poprvé mluvili o návrhu stolu Páně do našeho sboru a ptala jsem se vás na cenu, odmítl jste honorář se slovy: „Už jsem dostal zaplacení dost, životem.“

Tak teď bych vám odpověděl úplně stejně. Dostávám předplacení každý den východem slunce a veškerou pozitivní energii, kterou jsem měl ►

ve svém životě možnost poznat víc než tu negativní. Děkuji za to... i za to, že jsem nezažil válku například.

Co je pro vás v tomto smyslu nejdražší?

Život. Život se všemi, kdo ho vytvářejí... ryby, rostliny, ptáci... a především lidé.

připravila **Kateřina Jirková**, FS Rokycany

MLÁDEŽ

Krok za pokrokem

Přihlašování na sjezd mládeže 2026

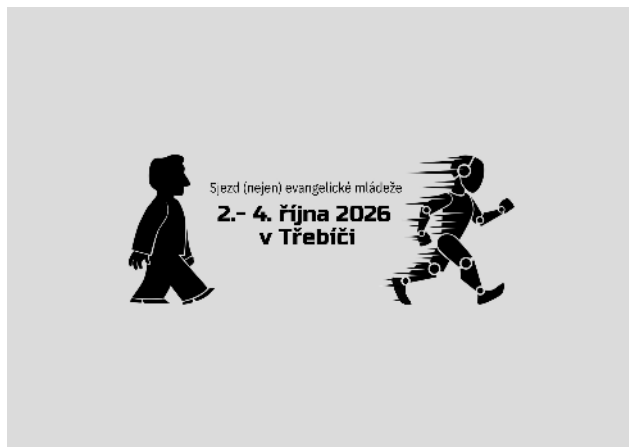
Oddělení mládeže ÚCK a sjezdová skupinka pro tebe již několik měsíců poctivě montují, sváří, instalují a programují Sjezd (nejen) evangelické mládeže, který proběhne letos 2.-4. října v Třebíči.

Letošním tématem jsou technologie a sjezd nese název Krok za pokrokem. Tak drž krok a přihlas se! Můžeš vyhrát slevu na sjezdovém poplatku, pokud se přihláš jako 30., 95., 200. nebo 350. v pořadí.

Sjezd by nemohl existovat bez dobrovolníků, takže pokud bys chtěl pomoci, nezapomeň to uvést v přihlášce. A čím dříve se přihláš, tím větší máš šanci na výběr své vysněné pozice. Hledáme hlídače škol, šatnáře, dobrovolníky do příjmu a infostánku, do fotokoutku, prodejce tomboly a další.

Na sjezdu se můžeš těšit na koncerty kapel Celest & Charles a Koza na útesu a na spoustu přednášek a workshopů. Mezi hosty jsou letos např. Petr Koubský, Adéla Švestková, František Štěch, Lenka Vochocová, Josef Šlerka nebo Pavel Hošek. A připravujeme pro tebe i panelovou diskuzi – s duchovními, kteří jsou aktivní ve veřejném prostoru – Martinou Viktorií Kopeckou, Pavlem Ederem, Sandrou Silnou, Tomášem Petráčkem a Jakubem Helebrantem.

Jako vždy nabídneme duchovní, sportovní a výtvarné programy i prostor pro odpočinek a neformální setkání.

Chceme také připomenout, že stále probíhá soutěž o sjezdovou píseň, která nás bude provázet celým víkendem a má tematicky ladit se sjezdem. Takže pokud máš nápad, nezapomeň nám svou autorskou píseň poslat do 3. 9. 2026 na e-mail mladez@e-cirkev.cz.

Přihlašování startuje už brzy na www.sjezdmladeze.cz, těšíme se na společné kroky v Třebíči!

Ráchel Konvalínková, oddělení mládeže, foto:
archiv oddělení mládeže

Férová snídane v Mikulůvce

I malý sbor může propojovat místní komunitu

K našemu sboru v Pržně na Valašsku patří i kazatelská stanice v sousední obci Mikulůvka, kde se scházíme v malém moderním kostelíku.

Daří se nám zde navazovat kontakty se zajímavými a moc fajn lidmi z okolí. K nim patří paní Hanka Perdochová. Seznámili jsme se díky „kroužku“ pro předškolní děti s rodiči, který v kostelíku pořádáme. Paní Hanka se pravidelně účastní se svými dětmi. Je to milá, akční osoba a schopná organizátorka se zájmem o komunitní akce. Díky ní jsme se ve sboru seznámili s projektem férových snídaní.

Jedná se o komunitní piknik na podporu pěstitelů a pěstitelky kávy, čaje, kakaa a tropického ovoce v chudších zemích světa (Afrika, Asie, Latinská Amerika) nesoucí myšlenky fairtrade, férového obchodování. Cílem je, aby tito lidé dostávali za plody své namáhavé práce přiměřeně zapláceno – což se často neděje. Myslím, že fairtrade čokoláda nebo káva a další oblíbené produkty nejsou čtenářům Českého bratra neznámé. Při férové snídani každý, kdo přijde, přinese jídlo, o které se může s ostatními podělit a při jehož přípravě byly využité fairtrade suroviny.

Například tedy upečete bábovku ze třtinového cukru a kakaa, které jsou „férové“. A někdo jiný donese kávu a na místě ji pro ostatní připraví. Vedle toho na férovou snídani patří taky jídla připravená ze surovin od lokálních zemědělců, nejlépe v bio kvalitě. Třeba pomazánka z domácích vajíček a tvarohu z blízké farmy.

Férová snídane se koná po celé ČR a na Slovensku na desítkách míst na Světový den fairtrade (druhou sobotu v květnu). Letos jsme na Mikulůvce v kostelíku, přesněji řečeno před ním, férovou snídani pořádali už podruhé. Loni

to bylo tak nějak „na zkoušku“ (paní Hanka hledala náhradní prostor a my jsme jí vyšli vstříc). Jsem moc rád, že akce i spolupráce se osvědčila a šli jsme do toho znovu – že měla zájem jak paní Hanka, tak i náš sbor.

Myslím, že navíc vznikla taková pěkná „synergie“, když jsme se jako staršovstvo rozhodli požádat o grant na nové vybavení do kostelíku. Využili jsme je právě na férové snídani a bude nám sloužit i dál. Dostali jsme příspěvek z prostředků od Světového luterského svazu, jehož je Českobratrská církev evangelická členem.

V den konání akce vyšlo počasí a zúčastnilo se asi čtyřicet lidí (podobně jako loni), jak z Mikulůvky, tak i z okolí. Hodně rodiny s menšími dětmi, ale i pár starších. Dali jsme dohromady spoustu dobrého jídla i kávu a čaj. Ohlas akce byl hodně povzbudivý. Uvědomil jsem si na tom, že má smysl, abychom i jako malý sbor pořádali takové komunitní akce, při kterých se propojíme s lidmi z okolí. Zvlášť když (troufám si říct) je to na podporu Bohu libého projektu fair-trade. A taky dává smysl při takových akcích spojit síly ve sboru s akčními lidmi z okolí, jako je u nás paní Hanka – Bohu díky za ně!

Přidáte se příští rok k férové snídani i ve svém sboru? Není to zase tak složité a vložené úsilí stojí za to.

Aleš Zapletal, jáhen, foto: ARO

SENIORŮ

Z postele vidět dění v parku

Nové komunitní domovy Diakonie Krabčice umožní posunout péči o seniory s demencí či s Alzheimerovou chorobou do standardů 21. století

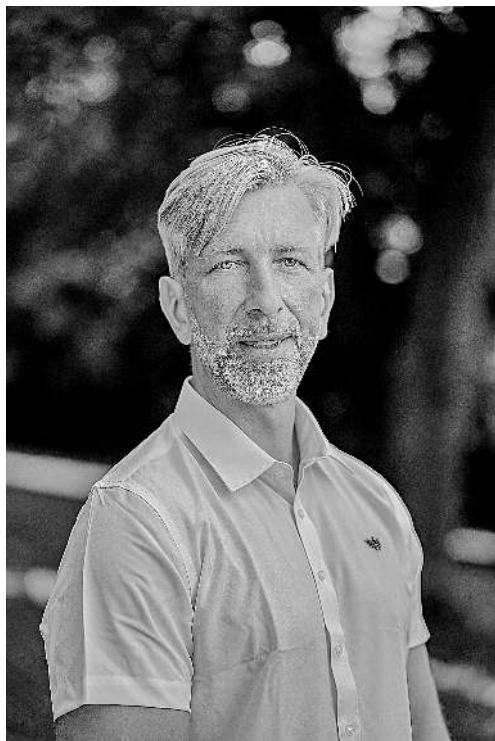
Za přítomnosti první dámy České republiky Evy Pavlové, herečky Chantal Poullain a tří stovek hostů zahájil svou činnost projekt Za Humny. Více o něm Aleš Gabrysz, dlouholetý ředitel Diakonie Krabčice. Dozvíte se, jak se projekt rodil, co je potřeba udělat pro návrat stromů, které mu musely ustoupit, a také to, proč je podle Aleše Gabrysze práce v Diakonii výjimečná.

První klienty přivítají nové domovy teprve 25. května. Vy už jste v nich strávil tři noci, abyste si dovedl představit, jak se v nich obyvatelé budou cítit. Co jste zjistil?

Třeba to, že když venkovní park voní deštěm, uvnitř to také voní deštěm. Tak pracuje výměna vzduchu, která odpovídá současným pasivním standardům. Domovy jsou téměř dokonale odhlučněné. Když venku řádila bouřka a byly hromy, uvnitř jsem nic neslyšel. Můžete ležet v posteli, a přitom z velkých portálových oken pohodlně vidíte na park a dění v něm. Když potřebujete soukromí, venkovní žaluzie vás od dění venku odcloní. Jak to bude vyhovovat našim klientům, se samozřejmě teprve ukáže. Lidi s demencí či Alzheimerovou chorobou vnímají jinak než běžný člověk jako já. Na základě našich dlouholetých zkušeností jsme se každopádně snažili uzpůsobit domovy tak, aby pro naše klienty byly maximálně vstřícné.

Co bylo podnětem ke stavbě? Co stálo úplně na počátku?

Stávající budovy nenabízely to, jak jsme si představovali moderní pobytovou službu. Náš areál

ředitel Diakonie Krabčice Aleš Gabrysz

Domova v Krabčicích je postavený v roce 1864. Mnohokrát samozřejmě prošel rekonstrukcí. Ale základní dispozice zůstaly. Jsou to především dlouhé chodby. Ty neodpovídají našim

zkušenostem s tím, jak má v 21. století vypadat bydlení pro člověka s demencí či Alzheimerovou chorobou.

Jak se rodily představy o takovém bydlení pro 21. století? Vy jste do Diakonie Krabčice nastoupil jako sociální pracovník v roce 1996. To k té představě ještě bylo asi daleko.

Ano, v té době byly například dvoulůžkové i třílůžkové pokoje normou. Postupně nás z ní vyváděly zdrženlivé reakce rodinných příslušníků. Když viděli, že toto mají být pokoje pro jejich nejbližší, ptali se nás, jestli by to nemohlo být jinak. Inspirovaly nás také cesty do zahraničí. Všimli jsme si, jak vypadá standard tam a že je vyšší než ten náš. Také nás vedla naše vlastní zkušenost. Týkala se třeba oněch dlouhých chodeb. Například lidem s demencí nevyhovují. Nepřinášejí jim klid.

Jak dlouho váš projekt domovů Za Humny vznikal?

Postupně, tak 12–15 let. Vyvíjel se, až vykristalizoval v novostavbu v našem areálu. Architekt ji vytvářel v přímé návaznosti na naši zkušenost. Dvanáct našich klientů žije v domě, který byl původně stavěný jako běžný rodinný dům. Ukázalo se to jako velmi dobrý model. Pokoje využívají klienti jako ložnice, společný prostor mají ve velkém obýváku. Žijí v něm obvyklým způsobem života. S pomocí pečovatelek se podle svých možností podílejí na přípravě jídla, skládání prádla, úklidu. Ukázalo se nám to jako hodně důležité. Tyto běžné činnosti, které mají klienti osvojené, jim připomínají domov, bezpečí. Fungovalo to. Říkali jsme si – pojďme tyto zkušenosti přetavit do architektonického návrhu. Proto má podobu pokojů, které jsou seskupené do kruhu kolem společného, světlého atria. Z výšky to trochu připomíná hnízdo. Tak také pracovně projektu říkáme – „Hnízda“.

Jaký tým lidí se na vývoji projektu podílel?

Byl to architekt Richard Růžička, který je součástí týmu kompozitURA. Velmi rychle jsme s ním našli společnou řeč ve vnímání potřeb jak lidí s demencí, tak seniorů. Vedle mě stála u vytváření návrhů Marcela Jeníková, vedoucí domova se zvláštním režimem. V přímé péči pracuje od samého počátku. Proto přinášela cenné postřehy. A naše slepé skvrny – všichni je máme – pomohli odhalit přátelé z německé Diakonie. Přinášeli nám další náměty. Nesmím zapomenout ani na ředitelku Diakonie ČCE Hanu Sklenářovou, která má jak stavařskou odbornost, tak odbornost z vedení domova pro seniory. Její intervence nám hodně pomohly.

letecký pohled na seskupení domácností, které připomíná uspořádání vesnic na Podřipsku

Kdo přišel s nápadem inspirovat se architekturou Podřipska?

Pan architekt Růžička. Když viděl letecký snímek Krabčic, tedy návěs a okolo kruh domů, tak se mu ten model velmi zalíbil a použil ho i pro náš projekt.

Jaké nové zkušenosti jste během práce na projektu získal?

Uvědomil jsem si, jak jsem rád, že pracuji v Diakonii. Byl jsem teď v intenzivním kontaktu se stavebními firmami a jejich ekonomickou, ►

domovy Za Humny s výhledem na Říp

byznysovou orientací: dělá se to, co je jasně definováno a dohodnuto. Co se nachází mimo tyto jasně vymezené hranice, jako by neexistovalo. My v Diakonii si můžeme dovolit přemýšlet i jinak. Když v průběhu naší práce zjistíme, že něco má smysl, i když to nebylo dopředu dohodnuto a definováno, tak to prostě uděláme. Když na to nemáme prostředky, tak je seženeme. Můžeme si dovolit ten luxus být v kontaktu s jakýmsi přesahelem. To chápu jako velké privilegium.

Nebylo vám líto kusu vašeho parku, který nová výstavba zabrala?

Bylo. A dostal se k nám nejeden významně kritický ohlas, že jsme poničili hlavní dominantu krabčického areálu, kterým je právě rozsáhlý park. V souvislosti s tím nás ještě čeká práce. Při slavnostním otevření 20. května vyhlásíme sbírku pro návrat zeleně. Máme už

připravený celý projekt pro zazelenání nového areálu. V průběhu dvou let navrátíme stromy tak, aby vznikla zahrada, ve které se lidé celoročně můžou oddávat barvám, vůním, stínům, tedy abychom navrátili to, o co jsme teď přišli. Ale bude to nějaký čas trvat. Do plné krásy stromy nevyrostou hned.

Na vzniku projektu Za Humny se výrazně podíleli dobrovolní dárči. Máte pro ně nějaký vzkaz?

Nedovedu si představit neziskový sektor, Diakonii bez dárců. Významně nesou občanskou spoluzodpovědnost za to, že to, co tady napříklád v Krabčicích máme, je naše a jejich. Budu vděčný za jakoukoliv další podporu, kterou do Krabčic přinesou, protože bez ní se proměny k lepšímu nedají dělat.

Adam Šůra

KURZ PRO BUDOUCÍ
VÝPOMOCNÉ KAZATELE

2026–2028

více informací na: <https://url.cz/@VKkurz>

ROZHOVOR SE SYNODNÍM KURÁTOREM JIŘÍM SCHNEIDEREM

Za nejlepší formu vyjádření postoje považuju konkrétní čin

Jak církev formuluje veřejná stanoviska a kde jsou jejich hranice

Kdy má církev promluvit k veřejnému dění – a kdy je na místě zdrženlivost? Jak se rodí stanoviska církve ve společenství, které je názorově pestré, a myslí církev i na ty, kteří se v nich nepoznají? V rozhovoru se synodním kurátorem Jiřím Schneiderem jsme pootevřeli téma veřejné komunikace Evangelické církve – její hranice, vnitřní napětí i otázku, zda může být hlas církve v dnešní společnosti relevantní.

Evangelická církev je společenství velmi různých hlasů, zkušeností i názorů. Jak se v takové rozmanitosti vůbec pracuje s něčím jako je (společný) „hlas církve“? Je vůbec možné mluvit za celou církev?

Rozmanitost a pestrost je definičním znakem církve už od jejího vzniku. Jako evangelíci jsme na různost názorů hrdí, a pokud v církvi probíhá skutečný dialog, a nikoli jen výměna názorů, tak je to ohromné obohacení na cestě hledání pravdy a následování Pravdy, která nás předchází. Právě v téhle rozmanitosti je však důležité shodnout se na podstatných věcech a v ostatních si ponechat svobodu. To ostatně věděli už naši předchůdci v 15. století, jen my se dnes někdy dohadujeme, co je podstatné, co služebné a co případné.

Jakými hlasy vlastně církev mluví – jak navenek, tak v rámci vlastního společenství?

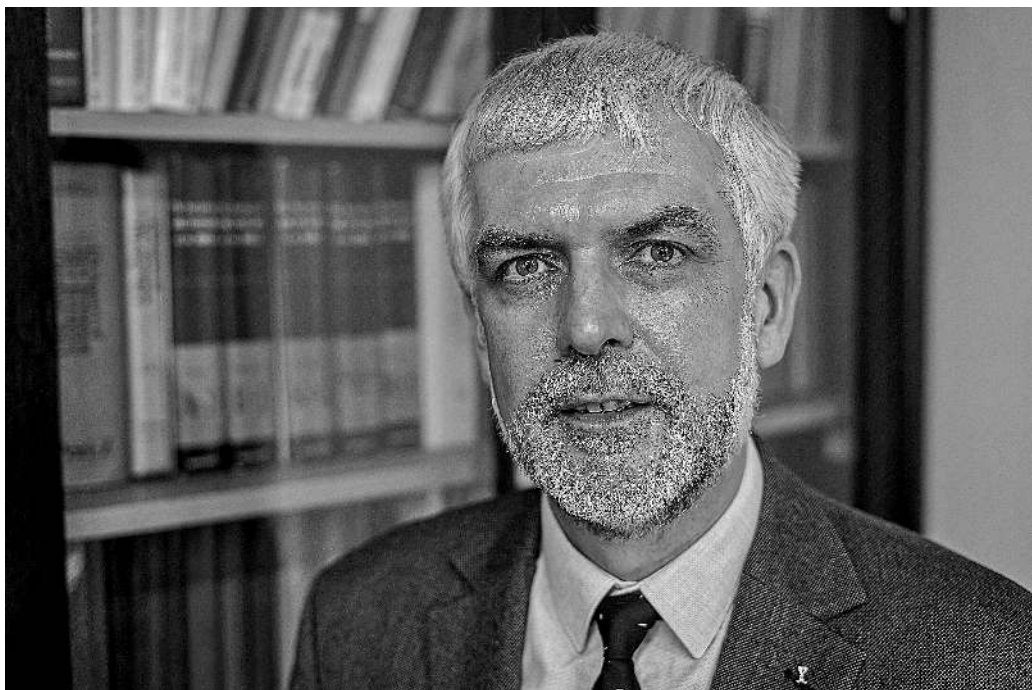
Každý křesťan je povolán hlásat evangelium a ve veřejném prostoru, kam má v době internetu a sociálních sítí přístup každý, si tohle všeobecné kněžství někteří docela užívají. Svědkem o církvi je každý. Na fórech, tržištích a bulvárech dnešního světa je více slyšet hlas toho, kdo zaujme. A to má svá úskalí. Křesťané a sbory mluví různými způsoby: nejen slovy, ať to jsou kázání v kostele či to, jak spolu hovoříme u kávy po bohoslužbách nebo na letním táboře. Ale také způsobem, jak se chováme k sobě navzájem, k příchozím, k prostředí kolem nás, k přírodě. Není jedno, jak to vypadá v našich kostelích, farách a jejich okolí, jaké máme internetové stránky a statusy na sociálních sítích.

Jako synodní rada zdůrazňujeme osobní odpovědnost a pravidla vzájemné komunikace.

Jedním z nástrojů komunikace stanovisek církve je prohlášení synodní rady (SR). Existuje pro to, k čemu SR podává oficiální stanovisko, nějaký klíč? Podle čeho posuzujete, zda jej vydáte? Mají na vaše rozhodnutí nějaký vliv i hlasy vyzývající vedení církve k tomu, aby se k určitému tématu vyjádřilo?

Jsme šestice různých lidí, myslím, že tak zrcadlíme rozmanitost naší církve. Žádný klíč pro oficiální stanoviska nemáme, prostě reagujeme na podněty a zvažujeme, zda k nim máme co říci a zda by náš veřejný hlas v dané věci neměl chybět.

Jiří Schneider

Jak se do vaší komunikace propisuje náboženský rozměr a jak se v ní setkává osobní víra s institucionální odpovědností?

Za sebe mohu odpovědět, že prosím o moudrost a odvahu.

Jakou funkci mají vyjádření SR (církve) ve veřejném prostoru – a proč jsou podle tebe důležitá právě dnes, kdy se nabízí otázka, zda společnost hlas naší církve vůbec bere vážně?

Jsme také spíše zdrženliví. Hlas toho, kdo se vyjadřuje ke všemu, se nebere moc vážně.

Veřejná prohlášení mají význam tam, kde přináší perspektivu, která ve veřejném prostoru chybí. A jsou brána vážně, jsou-li podložena věrohodností. Záleží nám na dobré pověsti církve, schopnosti kritické sebereflexe, ochoty přiznat si vlastní selhání. Osobně dávám přednost debatě tváří v tvář a vyhýbám se slovním soubojům na sociálních sítích.

Jak vypadá rozhodování SR o veřejném vyjádření v praxi?

Rozhodujeme konsensuálně – vlastně o všech věcech, nejen o veřejných prohlášeních.

Je pochopitelné, že s žádným postojem SR nebudou souznít všichni. Jak pracujete s tím, že se některé názorové skupiny budou cítit nevyslyšeny?

Shodneme-li se na potřebě jasného postoje, snažíme se jej vyjádřit s respektem a láskou a jsme připraveni je obhajovat před synodem. Zásadní prohlášení pak předkládáme nebo ponecháváme přímo jednání synodu. Mimochoodem jednání našich synodů svědčí o tom, že je možné spolu nesouhlasit, a přitom zachovat úctu k důstojnosti toho druhého. Za to jsem vděčný.

Existují témata, ke kterým by se církev principiálně nikdy vyjadřovat neměla? Kde bys nakreslil pomyslnou hranici?

Takovou principiální hranici osobně nemám, ale jsem pro velkou zdrženlivost.

Jak se staviš k tomu, když jsou představitelé církve (např. faráři) veřejně občansky aktivní, např. se angažují v lidskoprávních iniciativách nebo otevřeně prezentují svoji hodnotovou, příp. i politickou orientaci? Kdy je to v mezích jejich občanského projevu a kdy to může být z tvého pohledu problém?

Je to zcela v duchu respektu k osobní odpovědnosti a svobodě svědomí každého z nás. Není to pro mě problém za dvou předpokladů. Zaprvé by z toho neměla číset morální nadřazenost, či dokonce pohrdání důstojností druhých lidí. Zadruhé musí být zřejmé, že je to osobní postoj, a nikoli celého sboru či církve.

Kdybys měl říct, na které vyjádření postoje SR jsi hrdý, které by to bylo a proč?

Vlastně pokládám za nejlepší formu vyjádření postoje nikoli prohlášení, ale konkrétní, třeba

symbolický čin. Když kdosi postříkal dveře několika institucí nenávisťnými nápisy, šli jsme

na farářském kurzu

jako synodní rada vchod do jedné z nich – ústředí Diakonie – společně očistit. Ne vždy to jde tak udělat. Všechna prohlášení synodu z posledních let jsou dobrá a důležitá, stojím za nimi. Na internetu jsou dostupná, ale ne vždy v církvi známá. Zvu čtenáře ČB, ať se na ně podívají: e-cirkev.cz/co-delame/prohlaseni-synodni-rady.

připravila Adéla Rozbořilová, foto: archiv ÚCK

CÍRKEVNÍ HUDBA

Žalmy jinak

Ohlédnutí za evropskou konferencí církevní hudby v Utrechtu

Zatím poslední Evropská konference evangelické církevní hudby (EKECH) proběhla 25.–28. září 2025 v Utrechtu. Hostitelem byla Protestantská církev Holandska (PKN). PKN je unionovaná církev s různými proudy (tradiční, evangelikální).

Když v roce 2013 vyšel nový zpěvník *Liedboek*, obsahující přes 1300 písní a zpěvů v 8 kapitolách (zpěvník tvořilo 8 komisí, na které dohlí-

želo 8 dozorčích rad!), očekávalo se, že tato společná sbírka více upevní jednotu. Z velmi kvalitních referátů od fundovaných přednášejících, které zazněly na této konferenci, však tato myšlenka nezazněla. V praxi to bývá velmi různé, každý vyznavačský proud má své zvyklosti.

Hlavním tématem byl název dodatku zpěvníku PKN *Psalmen anders* (Žalmy jinak) vydaného v roce 2023. Pro Holandsko jsou charakteristické nápevné melodie a také kreativita ►

propojování písní s liturgickými zpěvy a modlitbami – v tom jsou Holanďané inspirující.

V dílnách, při pobožnostech a bohoslužbách delegáti EKECH spolu se synodály PKN (ve stejném termínu probíhal také synod místní církve) mohli mnohé zažít a vzít si s sebou domů, např. ženevské žalmy doprovázené folkovým stylem, jazzová psalmodie (tóny ženevského žalmu tvoří opěrné body psalmodického modelu, do kterého je vložen biblický text), liturgický tanec na text z evangelia a mnoho ukázek z novější tvorby.

Přednáška „Liturgie a krize modlitby“ (Dr. Oane Reitsma) nastolila mnoho otázek k zamyšlení, např. „aby se z liturgie nestal konzumní artikl dnešní zážitkové společnosti, je třeba se více soustředit na modlitbu a zvěstování. Je třeba nastavit procesy změny v různých rovinách: modernizovat teologická pojetí, vylepšovat rituály, odmytizovat biblické příběhy, hledat sociální relevanci, hledat prvky, které ožíví společenství, využít umění, vycházet ze zkušenosti.“

Přednáška „Hledání nových prostorů“ (Antje de Heer z GKN, „re-reformované“ církve) se zaměřovala na liturgické a historické otázky. Zmínila dřívější fenomén kutilské liturgie „Bricolage-Liturgie“ (Marcel Barnard), kdy faráři jsou schopni nakombinovat libovolně elementy, které se jim zdají dobré. Ve 20. století tzv. liturgické hnutí ovlivnilo významně bohoslužebnou praxi jak v liturgii, tak i v církevní hudbě. Jelikož církev nenabízí pracovní příležitosti pro vystudované hudebníky, varhanická služba je dobrovolnická. Nové možnosti mohou nastat v různých případech: 1. když hudba bude propojena s liturgickým děním, 2. když bude spojena s eklesiologií (*lex orandi, lex credendi*), 3. když nebude sledovat jen to individuální a momentální (*et unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam*), 4. když nebude klást důraz jenom na osobní preference, 5. když bude vnímat antropologické změny, 6. když se bude usilovat o kvalitu (*ars celebrandi*), 7. když bude

mít církev obdarované lidi pro různé úkoly (důraz na vzdělání v různých rovinách).

Hymnologická přednáška „Mezi duchovním obohacením a zábavou“ (Hyun-Ah Kim) přibližovala znovuobjevení protestantské psalmodie a hymnodie a roli hudby při bohoslužbách od antiky až po současnost. Hudba má sloužit k budování církve. V reformované tradici převládal adiaforický názor v tom smyslu, že otázka hudby není důležitá pro víru a pro spásu, přitom v luteránské tradici právě hudba sehrávala významnou misijní roli. V dnešní době se v psalmodii znovuobjevuje síla kontemplativního zpěvu. Metrické žalmy jsou pro protestantismus typické. Jejich vývoj stále pokračuje nejen v Evropě. V současné době však dochází k polarizaci také v oblasti liturgie, hudby a zpěvů. Je třeba usilovat o rovnováhu mezi tradicí a modernou.

česko-slovenská delegace

Velmi zdařilá byla prezentace církevního hudebníka Wima Ruesinka, zaměřená na dodatek holandského zpěvníku *Psalmen anders*, kterého jsem pozval na 47. sbormistrovský kurz (listopad 2026) v Sola gratia, věnovaný holandské hudbě.

Ladislav Moravetz, celocírkevní kantor a člen
předsednictva EKECH

Muž, který dal českému národu příběh

František Palacký spojil dějiny s vizí moderního národa

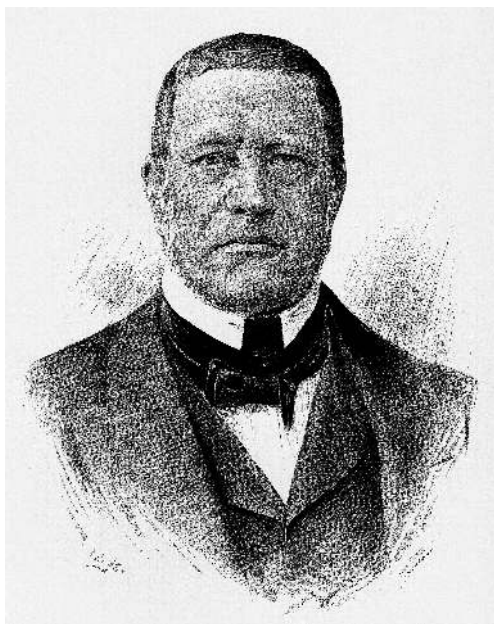
Jeho obrázek míváme v ruce poměrně často. Nafialovělá podobizna Palackého se na naší tisícikoruně objevila hned po vzniku samostatné České republiky. Český velikán, čestně zvaný Otec národa, se narodil roku 1798 do rodiny evangelického učitele v Hodslavicích a letos 26. května uplynulo 150 let od jeho úmrtí.

František Palacký je jednou z nejvýraznějších postav našich dějin a místo na oblíbené bankovce si bezpochyby zaslouží. Pocházel z prostých poměrů, avšak díky důkladnému vzdělání a osobnímu elánu pronikl až do nejvyšších kruhů, kde se pohyboval s aristokratickou lehkostí. Jeho paměť a znalost jazyků byly ohromující.

Počátek 19. století byla převratná a dynamická doba. Řada zásadních společenských otázek teprve čekala na rozřešení; odpovědi, jež tenkrát zrály, určují i naši současnost. Předmětem snah tehdy bylo obrození českého národa, zda má vůbec šanci dobrat se takové kulturní vyspělosti, jakou se pyšní početnější němečtí sousedé. Hrstka nadšenců si troufala tvrdit, že je to možné. Palacký k nim patřil jakožto historik. Neúnavně studoval archivní dokumenty a vynášel na světlo doklady, že české země už v minulosti prokázaly značnou vyspělost a není tedy důvod se podceňovat.

Dějepisectví se prolínalo se snahami politiky. Palacký nepředkládal dějiny jako mrtvou minulost, nýbrž jako argument, že Čechy, Morava a Slezsko (a s nimi i další historické země) mají právo na důstojnější postavení v rámci habsburské říše. Zároveň zdůrazňoval, že pro

český národ je mnohem lepší zůstat součástí mnohonárodnostního státu, než aby se stal zanedbatelným přívěskem veliké sjednocující se říše německé. Palacký snil o středoevropské federaci rovnoprávných národů. Naplnění svého snu se nedočkal, vytrvale však ukazoval, že každý národ se může kulturně a politicky rozvíjet.

Hlavním dílem Palackého jsou obsáhlé *Dějiny národa českého v Čechách a v Moravě*. Palackému se podařilo pojmut dějepisné vyprávění tak, že se dobře četlo jak evangelíkům, tak katolíkům i lidem necírkevním. Záměrně upozadil věroučné rozdíly, větší důraz kladl na národní pospolitost. Palacký nebyl horlivým evangelíkem, přizpůsobil se katolickému okolí. Do cestovních dokladů si nechal zapsat příslušnost ke ►

katolickému náboženství, snad aby si usnadnil už tak dost náročné cesty. Bůh je pro Palackého především stvořitelem světa a iniciátorem krásy. Důležitá je počáteční Boží prozřetelnost, jež obdařila jednotlivé národy jejich povahou a posláním. Boží blízkost v Kristu pro Palackého důležitá není. Podobně jako u dalších nacionalistů po celém světě rovněž u Palackého člověk svoje životní naplnění a štěstí nachází nikoli ve společenství Božího lidu a v dějinách spásy, nýbrž ve společenství vlastního národa a jeho národních dějin.

František Palacký byl dítětem své doby. Romanticky přemítal o národních povahách,

známá je jeho myšlenka o stýkání a potýkání se germánského a slovanského živlu. V jeho představách se nejednalo o boj, kdo koho přetlačí a porazí, nýbrž o vzájemnou výměnu a doplňování se rozdílných národních kultur a schopností. Dnes by byl Palacký jistě nadšený z evropské spolupráce a povzbuzoval by nás k jejímu prohlubování. Až zase někdy vezmete do ruky tisícikorunu, vzpomeňte si, že je na ní vyobrazen vlastenec, který razil slušnou domluvu jakožto hlavní nástroj politiky.

Jiří Tengler, farář, foto: wikipedia.cz (Jan Vilímek)

KATECHEZE

Nový ročník nedělky

Tentokrát o biblických ženách a snad nejen o nich

Od září 2026 do konce června 2027 se budou děti v nedělní škole setkávat s biblickými ženami. Věříme, že téma je inspirativní nejen pro nedělkáře. A proč o ženách? Přečtěte si o tom následující článek.

Když se děti v nedělce zeptáme, kdo jsou hlavní postavy Bible, většinou uslyšíme: Bůh, Ježíš, Abraham, Mojžíš, David, Pavel... Po dotazu na biblické ženy se tempo ztlačí: Eva, Marie, snad Rút nebo Ester. A pak se, myslím, rozhostí ticho.

To ticho je možná výsledkem dlouhodobého způsobu vyprávění, v němž se biblický příběh stal nevyváženým: některé hlasy jsme zesilovali, jiné nechávali znít jen v pozadí.

V novém cyklu nedělky se celý rok budeme věnovat ženám v Bibli. Nemá to být a doufejme ani nebude šílený experiment, ale pokus, jak zaslechnout Písmo trochu z jiného úhlu, rozšířit naše vnímání, biblickou, lidskou citlivost.

Problém není v Bibli

Bible sama není chudá na ženské postavy. Naopak. Porodní báby vzdorují faraonovi. Debora soudí a vede Izrael. Rút rozhoduje o budoucnosti rodu. Chulda svým proroctvím podnítl náboženskou reformu celého národa. Ženy zůstávají u kříže, když učedníci prchají. Marie z Magdaly je první svědkyní vzkříšení.

Problém vzniká v naší recepci. „Tradiční výuka“ často bez zlého úmyslu přebírala vzorec, v němž bylo mužské chápáno jako norma a ženské jako doplněk. Ženské postavy byly vynechávány, redukovány na vztah k mužům nebo interpretovány převážně morálně (poslušnost, vina, oběť), zatímco mužské postavy byly nositeli děje, božími partnery.

Co tím dětem předáváme?

Pedagogické výzkumy ukazují, že jazykové pozadí výuky formuje stereotypy silněji, než si sami učitelé a učitelky přejí. Když jsou v příbězích opakovaně slyšet jen mužští proroci, vůd-

cové a učedníci, dívky se ptají méně, zda a jak je příběh pravdivý a více: „A kde jsem v tom já?“ Kluci se zároveň učí, že duchovní autorita nebo odvaha jsou samozřejmě „mužské vlastnosti“, zatímco empatie a péče patří jejich sestřám.

Výzkumy navíc ukazují, že i chlapci nesou zátež stereotypů: tlak na výkon, potlačení emocí, odmítání „měkkých“ rolí. To má přímý dopad na víru. Pokud duchovní život zdůrazňuje jen sílu a vůdcovství, kluci mohou ztratit kontakt s tím, co je pro víru zásadní: pokora, empatie, křehkost, přátelství.

Jak si děti představují Boha?

Empirické výzkumy ukazují, že děti si Boha nepředstavují „neutrálně“. Jejich obrazy se utvářejí podle zkušeností se světem, s rodiči, s autoritou a také podle toho, jaké role jsou v jejich okolí spojovány s ženským a mužským. Dívky ve výzkumech častěji konstruovaly Boha jako domov, hnízdo, místo bezpečí a vztahu. Chlapci jako sílu, která zasáhne, když je potřeba. Nejde o biologické nebo teologické danosti. Jde o zrcadlo kulturních očekávání, která děti velmi brzy přijmou za svá.

Zarážející je přitom zjištění, že i tam, kde děti znají ženy v církvi – farářky, kurátorky, presbyterky, průvodkyně nedělkou – přetrvává u mnohých z nich vnitřní „zákaz“ myslet Boha jako ženského. Bible přitom sama nabízí mnohem bohatší paletu: Bůh není muž – „Bůh jsem, ne muž.“ (Oz 11,9) Bůh je popisován i mateřskými obrazy (Iz 42; 49; Mt 23). Hebrejské slovo ruach, Duch, je ženského rodu. Ježíš vědomě boří stereotypy: oslovuje ženy, učí je, vede s nimi teologický dialog, dělá z nich svědkyně.

Genderově citlivá pedagogika proto neprosazuje „nové“ metafory o Bohu. Usiluje o to vrátit jazyku jeho skutečnou šíři, kterou Bible sama alespoň částečně má.

Celá Bible – bohatší vyprávění

Ženské postavy v Bibli nedělají „ženské věci“. Dělalí boží věci. Priscilla teologicky vyučuje Apolla.

Tam, kde ženské příběhy vynecháváme, zužujeme i naše chápání Boha, protože právě ženské postavy často nesou teologický důraz, který v mužských příbězích chybí: přesvědčení, že Bůh koná skrze vztah, ne skrze moc.

postavičky z nového flanelografu M. Horákové

Jazyk, který tvoří svět

Jazyk je zvláštní druh nástroje. Kladivo funguje stejně, ať ho drží kdokoli – slovo však působí vždy víc, než si jeho mluvčí uvědomuje. Když učitel nebo učitelka řekne „faráři na konventu říkali“, „bratři nanosí stoly“ nebo „Ježíš měl kolem sebe dvanáct učedníků“, nejen popisuje (zkresluje), ale zároveň vytváří jemnou síť významů, do níž si děti postupně ukládají, kdo v církvi patří do popředí, kdo na okraj a jaké role jsou pro koho „přirozené“.

Genderově citlivý jazyk neznamená složité či ujeté konstrukce. Znamená prostě: když vyprávíme, kdo šel za Ježíšem, říkáme „lidé“, ne jen „muži“. Když mluvíme o Boží lásce, používáme metafory, které ji přibližují ve více podobách. Nezapomínáme na jména žen, kde je text Bible zná.

Co to v praxi znamená?

Nový ročník nechce jen pro tentokrát nabídnout změnu seznamu probíraných postav. Mohl by otevřít drobnou proměnu způsobu, jak s biblickým textem pracujeme. Vyprávět Deboru ne méně pečlivě než Gedeona. Číst Chuldu vedle Jeremiáše. Ptát se s dětmi: Kdo v příběhu ►

jedná? Kdo mlčí? Kdo nese riziko? Koho hlas je slyšet a koho ne? Takovéto otázky nejsou „kritikou Bible“. Jsou pozváním ke zralému čtení a děti na ně reagují překvapivě dobře.

Soubor katechetických textů „Ženy v Bibli“ redigovali Lenka Ridzoňová, Iva Květonová a Ondřej Macek. Magdalena Horáková vytvořila k příběhům nový barevný flanelograf. Příprava katechetické příručky byla finančně podpořena Evangelickou církví v Bádensku. Texty najdete na webu deti.evangelnet.cz/katecheze (cyklus „Ženy v Bibli“). Flanelografové obrázky je možné si do 20. 6. objednat také tištěné. Lze tak učinit prostřednictvím církevního e-shopu: eshop.e-cirkev.cz.

Příběhy biblických žen vnášejí do víry důrazy, které jsou nezastupitelné: víru jako doprovázení, jako věrnost v nejistotě, jako prorockou odvahu, jako vytrvalé hledání pravdy. Tato témata nepotřebují slyšet pouze holky, potřebují je všechny děti, protože všechny budou ve víře procházet vztahy, ztrátami, nejistotou i rozhodováním.

Nejde v novém cyklu tedy o ideologický projekt. Spíše jde o věrnost textu a o péči o děti, které, věřím, potřebují slyšet, že v Božím příběhu mají místo s vlastní osobností, hledající

vírou i slabostí. Boží příběh dává prostor těm, kdo jinak ve světě zůstávají neviditelní! To je evangelium v praxi.

Nedělka má být prostorem, kde si děti tvoří obraz Boha, sebe i druhých, nejen místem předávání biblických informací. A právě proto stojí za to otevřít celou Bibli, aby se do ní vešly i jejich naděje, jejich strachy i jejich identita.

Přiznání

Kdysi dávno jsem se u Klimenta dopustil jakési vánoční hry o různých postavách z církevních dějin. Shodou okolností jsem na poslední chvíli ze scénáře škrtl jedinou ženu – Marie Durand. Po provedení za mnou přišla Jana Opočenská (1933–2023) a zeptala se mě: „A co ženy?“ Pak poukázala na to, že dívky přece potřebují také své vzory!

Jsem si jist, že jsem na její poznámku zapomínal (nábožensko-pedagogicky) dost často. A proto je pro mě ten nový cyklus nedělky alespoň nepatrnou splátkou dluhu.

Jana Opočenská je žel dodnes jednou z mála autorek, které v českém kontextu zvedly výzvu feministické teologie. Její kniha *Zpovzdálí se dívky také ženy* (Kalich 1995) končí pořádkem dosti platnou větou: „Když ženy a muži v církvi i ve společnosti vstoupí jako vzájemně si rovní do otevřeného rozhovoru, může dojít k důležitým změnám v oblasti myšlení, v řeči i ve společném životě.“

Ondřej Macek, farář, foto: Magdalena Horáková

Zveme vás na setkání někdejších brigádníků při příležitosti

40 LET OD ZNOVUOTEVŘENÍ KOSTELÍKA V HERLÍKOVICÍCH

28.–30. srpna 2026

Pobyt zakončí slavnostní bohoslužba v neděli 30. 8. v 10 h, kterou povede synodní senior P. Pokorný.

Závazné přihlášky na: horskydomov.cz/kontakt/ **do 30. června 2026**, do zprávy napište „40 let opravy kostelíka“.

Ljuba Kielarová (ljuba.agrotour@gmail.com), Daniela Hamrová (daniela.hamrova@centrum.cz), Horský domov Herlíkovice (horskydomov@gmail.com)

Hlas z Egy

Na našem Evangelickém gymnázium v Brně jsme opět na konci školního roku. V září 2025 jsme začali náš druhý školní rok a to v nových třídách na nové adrese – na adrese farního sboru ČCE Brno I v prvním patře budovy Opletalova 6. A nyní stojíme již téměř před branami prázdnin. Uteklo to jako voda. Všichni jsme začínali v září tím, že máme spoustu času, a končíme tím, že jsme ho vlastně neměli a nemáme.

Dle mého názoru se ale někde mezi zářím a červnem dělo dnes a denně něco živého, něco krásného, něco, proč vlastně tuhle školu v Brně společně máme chuť tvořit. Přiblížím vám to několika následujícími vhledy.

Jsme malá škola rodinného charakteru, a tak víme hned zrána, kdo s čím do školy přijde, kdo a proč dnes chybí, že v naší Roklince (místo pro odpočinek) zrovna zasedá studentský parlament, v knihovně se o velké přestávce řeší témata expedice nebo v pátek odpoledne probíhá nácvik divadelního kroužku. Všechno je neskutečně čilé a otevřené a naplněné kratšími či delšími výměnami hovorů. Odposlechnete si kdeco a zapletete se velmi snadno, když chcete.

K věku gymnazistů patří i to, že každý rozhovor může mít, když dovolíte, váhu zlata. Může být, *bro*, úplně *mega*, solidní *reality check* či *legit cringe*, *six seveeen*. Dávám si tedy pozor, do čeho se připlētu. Nejen já, ale dovolím si říct, že téměř všichni učitelé, jsou na Egy vesměs v úzkém kontaktu se studenty – často trávíme čas i mimo školu, např. máme hodně výjezdů, které nabízejí příležitosti ke vzájemným rozhovorům. Sama jsem přesvědčena, že všude, kde

se sejdou dva nebo tři..., však víte; tak se děje i u nás.

Všechny rozhovory, a to nejen v předmětu Základy křesťanství, jsou nepřebornou studnou a vzájemným obohacením. Jsme malým společenstvím, mnoho věcí je tak pro nás komplikovanější, nemáme tolik možností jako mainstreamová gymnázia, ale máme k sobě blízko, máme

budova Egy v Opletalově ulici

možnost a čas řešit i věci, co se běžně nenosí, obtížně se sdělují, jsou nevšední, nemají jednoduchá řešení. Přesto nebo právě proto jsme nesmírně vděční za to, že můžeme být součástí školy, kde se kromě výuky s humanitním zaměřením odehrává i něco dalšího: smysluplné rozhovory, hledání, společné nesení radostí i těch těžších věcí. Studentky, studenti a učitelstvo tu snad nejsou jen jmény ve třídách a v rozvrhu.

Vendula Soběslavská, pedagožka Evangelického gymnázia, foto: Ben Skála

Připraven sloužit vlasti i Bohu. (Vyslání Richarda Dračky do služby vojenského kaplana, Soběslav, 7. 5. 2026.) foto: Zdeněk Peterka

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

Šéfredaktorka:

Adéla Rozbořilová

Jazyková redaktorka:

Ester Karásková

Členové: Pavel Hanych, Jiří

Hoblík, Jiří Hofman, Jana

Hofmanová, Ondřej Kolář,

Roman Mazur (synodní rada),

Lenka Ridzoňová, Martin Sabo,

Adam Šůra

NA OBÁLCE

momentka ze zasedání synodu

(Cheb, 21.–23. 5. 2026)

foto: ARo

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Uzávěrka letního dvojčísla

ČB 7+8/2026 je 21. 6. 2026.

VYŠLO

8. 6. 2026

BANKOVNÍ SPOJENÍ

číslo účtu: 236982522/0300 (var.

symbol 980103)

IBAN: CZ93

03000000000179521067

DISTRIBUCE PRO ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

elektronicky a ve zvukové

podobě: Diakonie ČCE,

Klimentská 18, 110 05

Praha 1, tel.: 222 316 306,

732 324 956

e-mail: szp@scps.diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.

Janáčkovo nábřeží 1075/27

150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 11×

ročně, jednotlivá čísla 45 Kč

roční předplatné 450 Kč

do zahraničí 1300 Kč

Informace o předplatném podá,

objednávky rozšiřuje

(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9

111 21 Praha 1,

tel.: 224 999 236,

e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,

Facebook: Český bratr,

instagram.com/ceskybratr

TISKNEME NA ŠETRNÝ PAPÍR:

– suroviny pocházejí pouze
z udržitelných zdrojů s důrazem
na ochranu biotopů

a biodiverzity (papír má
certifikace FSC a PEFC)

– papír neobsahuje toxická

a ekologicky nešetrná plnidla

ISSN 1211-6793

V letošním roce se věnujeme tematickému cyklu s názvem Ježíš ve všedních situacích.

Konference o duševním zdraví v církvi

Spolu na cestě

Sobota 19. září 2026 9.30-16.30

Sbor ČCE Praha-Vinohrady, Korunní 60

- Diagnostický přehled nemocí a jejich dopadu na společenství v křesťanském prostředí
- Principy Otevřeného dialogu v církevním prostředí
- Spiritualita a duševní zdraví
- Sdílení zkušeností ze života s psychickými problémy
- Co můžeme udělat pro lidi s duševním onemocněním v našem společenství

Přednášky | rozhovory | panelové diskuse

Přednášející

PhDr. Ivan Ryšavý, Ph.D.

Mgr. Stanislav Turek

Mgr. Jiří Motl, Ph.D.

MUDr. Hana Karbanová

Lidé s vlastní zkušeností
psychického onemocnění

<https://1url.cz/@spolunaceste>

Sjezd (nejen) evangelické mládeže

2.-4. 10. 2026

Třebíč

KROK ZA

POKROKEM

PŘEDNÁŠKY WORKSHOPY PANELOVKA
HUDBA DEBATY SPORT BOHOSLUŽBA

a mnohé další...

sjezdmladeze.cz